

Domoljub

D Ljubljani, 27. aprila 1938

Leto 51 • Štev. 17

Cerkev in reveži

Ameriški nadškof kardinal Mundelein je v enem svojih govorov z nenavadno ostrino branil pravice delavstva.

Katoliška akcija, je izvajal kardinal, pomenja to, kakor se imenuje: akcija in ne besediščenje. Nič ne koristi poslušati predavanja o komunizmu in o komunizmu učeno razpravljaliti. Ce hočemo kaj doseči, moramo nekaj dobrega nuditi. Kakor zdravnik, moramo tudi mi imeti pripravljeno protisredstvo. V preteklosti je ameriški katolicizem včasih trpel zaradi tega, da je bil zavezni na nepravi strani, ali pa so nas od te strani kar potegnili v zavezništvo. Sebični delojemaleci so se Cerkvi laskali in jo imenovali veliko ohranjujočo si, takoj nato pa od nje zahtevali, da igra policista napram tistim, katerim so sebični pobednjenci plačevali nezadostne plače. Upam, da so ti časi za vedno za nami. Naše mesto je pri revežih, pri delavcih, to so naši ljudje. Oni zdajo naše cerkve, omi posečajo božjo službo, njihovi otroci obiskujejo naše šole in naši duhovniki izhajajo iz njihovih vrst. Oni se ozirajo po nas, kadar rabijo vodstva, toda tudi takrat, kadar rabijo podpore. Nobenega dvoloma ni, da obstaja nevarnost, da se komunizem razberi Sveti oče nas na to opozarja. Toda nikar ne pustimo, da bi drugi z gorovjenjem o tej nevarnosti hoteli kakor s plaščem pokriti svojo grdo sebičnost, ko vpijejo proti komunizmu, sami pa so socialno krivični in se bore proti odredbam o najnižji plači. Ako so dekleta in žene, ki dobivajo plačo 10 do 15 centov na uro, potem moramo uvideti, da tu

nisi v redu. Tu naj poprime katoliška akcija. Pogumni govor kardinala Mudeleina je našel živahen odmev v vsem ameriškem časopisu.

Pariski nadškof kardinal Verdier je bil pred kratkim gost v klubu inozemskih časnikiarjev in je imel ob tej priliki za zastopnike tujega tiska lep nagovor o njihovem delu, v katerem je povedal več dragocenih misli o sedanjih razmerah v Franciji. Najprej je prisil zastopnike svetovnega tiska, naj v svojih listih širijo razumevanje za Francijo in za njeno demokratično vladavino. Potem je nadaljeval: >Mi živimo pod vlogo svobode. Večkrat nam kdo očita, da s svojimi notranjimi boji zapravljamo dobršen del svoje življenjske moči. Toda ali ni potrebno, da je nekje na svetu narod, pri katerem pridejo do izraza prav vse sile in moči in se lahko svobodno razvijajo? Iz tega semena morda zdaj pognajo sadovi, za katere nam bo človeštvo nekoč hvaležno. Ker sem jaz sam rdeč od temena pa do podplatov,< je šaljivo pripomnil visoki cerkveni knez z ozirom na svojo rdečo kardinalsko obleko, >pogosto obiskujem delavske predele po naših velikih mestih, kjer zmerom najdem ogromno zalogu pameti, obzirnosti in požrtvovalnosti. Ce se bo nam katoličanom posrečilo, da te ljudi prepričamo, da jim duhovne dobrine, ki smo jih podelovali, lahko zelo koristijo, bomo izpolnili izredno lepo in dobro delo.< — Kardinalov govor je žel burno pohvalo vseh navzočih francoskih in tujih zastopnikov.

Nauki in opomini

Prenekateri starši se radi perejo in opravljajo: »Jezim se nad otroci, kregam se, temen in kolnem, pa vse skupaj nič ne pomaga!« S tem se hočajo opravičiti, da vse store, kar morejo, pa da so otroci današnjih dni tako nekam čudui, da je pri njih vsaka beseda zaston. Naj bo beseda lepa ali prijazna, ostra ali huda: vse zaston!

Povejte mi, ljubi delave na božjem vrtu človeške vzgoje, kdaj pa svarite in opominjate svoje otroke, kdaj jih poučujete o tem, kaj je prav in kaj ni prav. To se mi namreč zdi, da je vaša jeza in vaše kreganje. O tepenju kdaj pozneje, o kletvi pa že danes prvo in zadnjo besedo: Dokler boste nad svojim drobljem kleli, toliko časa nikar ne pričakujte za svojo delo kakih uspehov. Povodenj kletev, ki je današnje čase zajela ves naš narod, nam ne more prinesati nič dobrega.

No torej, kdaj začenjate s svojimi nauki in opomini?

I, kdaj! Kadar otroci kaj napačnega narede! Kdaj pa!

Prepozno, ljubi moji, vse prepozno!

Povej mi, kdaj pričneš skrbeti za obilen pridelek dobrega krompirja? Se preden začneš krompir saditi! Njivo lepo razorješ, pognojiš jo in očediš potem šele posadiš na njej krompir. In ko je krompir nasajen, še ne nehaš skrbeti zanj. Kdaj bo poskrbel mizar, da bo naredil čedno mizo. Se preden jo začne delati. Najprej bo odbral primerne deske. Ne vegastih, ne pregrčavih. Kdaj boš poskrbel, da bo nova obleka tebi primerna in da bo lepo stala na tebi? Že takrat, ko boš blago kupoval in preden bo obleka narejena. Takrat, ko bo obleka v delu, bo stopil do krojača, ali se boš podala k šivilji, da vama bosta obleka pomerila na životu, potem vama bo obleka lepo pristojala.

Mislim, da razumeš, čemu so tukaj ta vprašanja?

To hočajo povedati, kar stoji zapisano v letošnjem pastirskem listu glede verske vzgoje: Ta prevažna vzgoja se nikdar ne more pričeti prezgodaj, pač pa postane lahko prepozno, če se v otroku puste razvijati kvarna nagnjenja z izgovorom, češ, saj otrok še ne razume. Starši, ki tako misljijo in prvo vzgojo zanemarjajo, so slepi, a žal, le prehitro se jim odprejo oči, ko zapazijo, kako z otrokovimi leti rastejo in se krepijo tudi njihove slabe lastnosti, katerim niso znali o pravem času porezati korenin.

Ze pred otrokovim rojstvom treba poskrbeti za njegovo bodočnost, še bolj pa po njegovem rojstvu. Zato z vzgojo nikdar ni treba čakati, kdaj bo otrok prišel k pameti, tudi ne, kdaj bo otrok napravil prvo nerodnost in bomo potem zagrimeli nad njim in ga poštego okregali... Bolje je, da hiša ne začne goret, kakor pa, če moramo gorečo hišo gasiti. Tudi če ogenj pravočasno pogasimo, sledovi ognja se le pozna na hiši. In ce začnemo napake in nerodnosti preganjati takrat, ko so se začele kazati, morebiti jih bomo za silo zatrli, kali in sledov nerodnosti pa le ne bomo zamorili.

Treba je torej zadosti zgodaj začeti s poukom. Pouk je mirna, prijazna in krotka beseda, je domać pogovor z otrokom. S poukom naj otrok zadosti zgodaj spozna Boga, pa tudi kaj Bog ljubi in rad ima, kakšni naj bomo med seboj, kakšni do staršev in do starejših ljudi in še to in ono, kar je za lepo in dostojno vedenje vedeti potrebno.

Prilike za pouk nam nudi vsakdanje življenje več ko dovolj. Vidiš pijanca — pokazi in opiši otroku grdobijo o pijanosti. Sosedov otrok je trmast in surov — na tem živem zgledu pokazi svojim, kakšni ne smejo biti. Časopisna poročila ti nudijo za vzgojo dovolj prilike. Bereš, da je otrokom umrla mati — vzgoja za sočutje in usmiljenje. Poročilo o velikem pogorišču — nevarnost igračkanja z vžigalicami. otrok se je ponesrečil in zlomil nogo — opozorilo k previdnosti. Bereš povest in tvoji jo poslušajo — zakaj bi ne vprašal — kdo jim v povesti najbolj ugaja in zakaj. Tako bomo povesti bolj s pridom brali, kakor pa, če jih beremo le iz tistega nesrečnega stališča: Ah, v povestih je vse zisanano!

Nikar se ne izgovarjajmo, češ, za tako delo pa res nimamo časa, preveč se zahteva od nas. Ne, ne, nič pre še. Saj ni treba naprej in naprej trobliti samih naukov. Ce daste svojim vsak dan le po en dober nauk, ali če jih v že danem nauku utrijujete, ste že veliko naredili. Le nič pretiravanja! Nekdo je svestoval ob priliki izpraševanja za ženine, naj bi na svatbi ne imeli godcev, pač pa naj bi raje nekoliko zapeli. Zeninu je bil nasvet všeč. A

(Nadaljevanje na prihodnji strani spodaj)

Velika škoda aprilske pozebe

Kakšno škodo je aprilska pozeta napravila po raznih krajih Slovenije, še ni mogoče točno ugotoviti. Oblasti po okrajih in tudi bavovina so potrebovane ukrenile, da se kolikor toliko odpomore vsem vinogradnikom in sadjerecjem, ki so utrpeli pri pozebi že veliko škodo in obupani zrno v bodočnosti. Po podatkih, ki smo jih prejeli od poučenega knjetiškega strokovnjaka, so posledice ponmladanke pozebe in slane naravnost strašne.

Po dosej splošno zbranih podatkih je po vseh krajih Slovenije, zlasti v sadonosnih okrajih, do 70% zgodnjega sadja (marelice, breskeve, črešnje) uničenega, po nekaterih krajih pa je pozeba s slano pokončala popolnoma vse cvetje. Obupani so naši sadjereci v vzhodnem delu Ljubljane, kjer prebivalstvo neguje razno sadje, zlasti pa črešnje. Lepo so prve dni aprila kazale marelice in črešnje. Bilo je veselje gledati mnogo obetači cvet. Črešnje na Orlem, okoli Sostrega, pri Sv. Lovrencu in še po drugih naseljih, kjer so vsako leto prinašale bogat sad, so skoraj do 90%

uničene in je cvetje popolnoma posmojeno. Ogromni milijoni so po pozebi šli v izgubo.

Spolna poročila iz vinorednih krajev nam podajajo žaločno sliko. Vinogradniki obupavajo in žalostno zrno v prihodnost, ko jim vinogradi ne bodo mogli donašati niti toliko, da bi na jesen krili svoje najnajnješje potrebščine in da bi plačali davke. Davčne oblasti bodo morale pač po svoji uvidevnosti upoštevati pri odmeri davkov vse te posledice spomladanske pozebe. Nizki vinogradi in zgodnjne vrste so od 30—50% uničeni. Naspotno so ostali visoki vinogradi ohranjeni. Velikansko škodo so utrpeli vinogradi v ljutomerskem in krškem okraju, sploh pa vinogradi na Dolenjskem. Znamenite Haloze so prav tako obupane, kajti njih vinogradi, ki imajo izrazito vinske lege, so do 60% uničeni. V teh krajih goje zlasti še zgodnjie grozdje. Tiste so že odgnale, a vse je pozebno. Pred in razom in slano so bile dosej obvarovane pozne hruške in pozna jabolka, ki se še niso popolnoma razcvetela.

Podrobnosti o letalski nesreči med Rajhenburgom in Koziem

Na velikonočni ponedeljek je že na vse žgode začelo deževati, vmes so naletavale tudi snežinke. Popoldne je začelo snežiti in nastala je gosta meglja, ki je zastrila vse naokrog. Ob pol treh popoldne smo zasišali v zraku strašen hrušč avionskih motorjev, avionov ni bilo videti, morali pa so leteti zelo nizko. Ta hrušč je bilo slišati precej časa in je bilo takoj jasno, da aviona, ki sta bila dva, iščeta mesta za pristanek in da sta v meglji izgubila orientacijo. Naenkrat pa je ropotanje prenehalo. Kmalu nato prihiti neki lant iz vasi Pukleka z novico, da je tankaj padel na tla avion. Takoj je odšel na kraj nesreče orožniški komandir gosp. Brusnikel s svojimi orožniki, delje rudniški zdravnik dr. Benedičič in kojanski sodnik Planinšek.

Avion je padel na tla na Pukleku, to je približno na pol pota med Rajhenburgom in Kazens. Priznana vasilca je to, ki leži tik ob cesti. Približno 10 minut više od ceste, na lepem griču, obdanem z gozdom, stoji kmečka hišica, okrog katere je polno drevja v najlep-

šem cvetju. Prav zraven te hišice ležijo med zgorelim razbitim ogrodjem aviona tri raznesarjena trupa. Zvedeli smo, da je avion tudi tamkaj dalj časa krožil tik nad hitami. Ljudje so kmalu nato zasišali močne eksplozije. Občinski tajnik Danko, ki je rezervni častnik, je Ed. Skerbecem takoj odhitel na kraj nesreče, toda na reševanje ni bilo mogoči, ker je padli avion močno gorel.

Ugotovili so, da je bilo letalo romunsko, italijanskega fabrikata »Savoia«. V njem so se vozili, kakor so ugotovili po listinah, ki so jih našli pri dveh ponesrečencih, kapetan romunske vojske Evgen Dumitrescu, star 33 let, ki

Slovenski dom

JE NAS CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM CITATILJEM TOPLA PРИПОРОЧАМО. IZHAJA VELIK DELAVNIK OB 12 IN STANE MENSENO SAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORS MAROCITI >SLOVENCA< JE >SLOVENSKI DOM< POPOLNO NADOMEŠTILO. PRAITE NA DOPISNIČI UPRAVI >SLOVENSKEGA DOMA< V LJUBLJANO, NAJ VAM POSLJE NEKAJ STEVILE LISTA NA OGLED.

je vodil letalo, dalje dva Italijanska mehanika. Eden se piše Luigi Merizzi, star 34 let. Za trenjega ponesrečenca niso mogli ugotoviti imena, ker je zgorel z vsemi listinami vred. Tega so našli pod avionom. Imel je razvito padalo, in česar se da sklepati, da je zadnji trenutek skočil iz aviona, pa je nato nazaj padel avion. Mehanik Merizzi je ležal kakih 50 m stran od letala. Romunski kapetan pa je priletel v gozd z glavo na panj, da si je razbil lobanje in so mu izstopili možgani. Stražen je pogled na te reveže, ki sedaj sešijo skupaj med ostanki aviona, pokriti s svilo padala, ki ga je imel romunski kapetan že odprtega. Krila leže približno 200 m vstran. Daleč proč leži en motor, drugi je pa ob trupu aviona. Pravi vzrok nesreče bo skušala ugotoviti komisija, ko bo prišla iz Zemuna.

Mnogo ljudi romsa zdaj na kraj nesreče in imajo orožniki dovolj dela, da zadržujejo preveč radovedne. Eden izmed ponesrečencev je imel na prstu zlat porečni prstan z letnico 1931. Od listin, ki so ostale, je med drugim razvidno, da je bil letalo pregledano 12. aprila letos v Italiji. Po tem lahko sklepamo, da je bilo letalo novo in kupljeno v Italiji za Romunijo ter ga je romunski častnik vozil v Romunijo v spremstvu dveh italijanskih mehanikov. Drugo letalo je, kakor pripovedujejo ljudje, odletelo proti Bohorju, ni pa je znano, kakšna je njegova usoda.

Zahlevamo za razbojništvo ostre kazni

Eržen Janez iz Pungerta je dobil pri Škofjeloškem notarju Šinku izplačano doto v znesku 3000 dinarjev. Napotil se je s kolesom v Kranj, da bi si nakupil nekaj potrebščin. Kupil si je pa samo spodnje blage. V Kranju se mu je namreč kmalu pridružil Skrabelj Vinko s Trate pri Škofjeloškem kolodvoru. Obiskala sta več gostiln v Kranju. Nazadnje sta bila v Križnarjevi gostilni v Stražišču. Od tu sta se že precej vesela vračala proti Škofji Loki. Komaj sta dosegela do kovača v Stražišču, je Skrabelj od Eržena zahteval 50 din, češ da nima nič denarja. Eržen se na njegovo zahtevo ni znenil, ampak je obrnil kolo in se odpeljal nazaj, da bi se vrnil domov po bližnjici, ki pelje mino Križnarjeve gostilne. Ko je dosegel do Križnarjevega vrtu, je nekdo pridrvel za njim s kolesom, sumil vanj od strani, tako da je Eržen padel, neznanec pa nanj. Neznanec se je hitro pobral, skočil na kolo in pobegnil. Eržen je pretipal svoje žepi in ugotovil, da mu manjka delavška knjižica in ves denar, ki ga je imel v uje. Ker človeka, ki so jo zaletel vanj, v nagnici in viničnosti ni spoznal, je šel v bližnjo Križnarjevo gostilno, kjer so mu povedali, da niso videli nikogar drugega kakor dottenega s katerim

sta bila prej v gostilni. V upravljeni sumnji, da mu je denar vzel Skrabelj, se je Eržen napotil drugi dan zjutraj k Skrabelju na dom na Trato, kjer je zahteval denar nazaj. Skrabelj pa mu je pripravil sprejem s polenom ter še njim Erženu pošljen premilatil, nato pa vrzel in hiše. Eržen je seveda takoj šel k orožnikom v Škofjo Loko, ki so Skrabelj takoj zaprli. Pri zasišjanju je dolgo časa odločeno tajil. Ko pa so mu napad in talivo dokazali s tem, da je plačal svoj dolg pri Antonu Hafnerju s stotkom, ko prej ni imel nobenega denarja, je začel počasi priznavati. Pri hišni preiskavi so orožniki našli Erženovo delavško knjižico in 1000 dinarjev. Skrabelj je nato povedal, da je 1000 dinarjev dal shraniti svoji setri, nekaj kovanec pa je zakopal v zemljo. Orožniki so vrnili Erženu 2065 dinarjev, manjka pa še vedno okrog 700 din Skrabelj premiluje sedaj svojo usodo v zapori okrajnega sodišča v Škofji Loki.

Združenj zidana cerkev ta šele in zaman pritejate misljene, ake ne znate uporabljati erezja katedral. časopisja.

kako ga je izpeljal. Svatje so peli kar naprej, brez prestanka. Zjutraj pa so se vračali domov vsak s svojim čisto pokvarjenim grlo! In so se jezikli: Nikdar več na tako ženitovanje! Čemu nepotrebnata jeza! Če bi bili tisti svetje malo jedli, malo pili, malo se pogovarjali ali kakšne govorance špogali in še malo zapeli zraven, pa bi bila tla vse red bolj prijetno naprej. Znati je treba...

Če pa lepa in mirna beseda nič ne izda ali pa premašo izda, mora pa nastopiti ostrejava. Svarilo, opomin ali pa grožnja je ime taki besedi. Prosto mesto pa naj imata vedno lep sled in lepa beseda. Ostrejši nastopi naj bodo prizravljeni za izredne prilike.

Klečev naj pa — še enkrat ponavljam — pri delu vzgoje popolnoma izostane! Ce je za latero človeško delo milost bojka potrebna, je potrebna za delo vzgoje. Milost se pa s kletvijo ne kupuje...

KAJ JE NOVEGA

ZAHVALE

Upravi >Domoljub< v Ljubljani.

Potrjujem, da sem prejela 1000 din (en tisoč dinarjev) od uprave >Domoljub<, ker mi je 25. marca 1938 pogorela hiša, in se za podporo najprisrčnejše zahvaljujem.

Križ, p. Komenda, dne 24. aprila 1938.

Kosee Tilka, s. r.

Uprava >Domoljub<.

Podpisani Jurij Jakopič, posestnik v Ambrošu št. 49, se javno zahvalim za nakazano podporo 1000 din, katero sem prejel od >Domoljuba<, ker mi je 6. aprila zgorela stanovanjska hiša. To je zopet dokaz vsem naročnikom >Domoljuba<, kakšno korist imajo, če pravočasno plačajo naročnino za >Domoljuba<. Poleg dobrega berila jim je tudi zasigurana hitra pomoč v nesreči. Hvaležen hočem ostati >Domoljub< vedno.

Obenem se zahvaljujem tudi vsem, ki so z nevarnostjo za življenje reševali iz goreče hiše vse, kar se je rešiti dalo. Vsem Bog plač!

V Ambrošu, 20. aprila 1938.

Jurij Jakopič.

OSEBNE VESTI

d Za novega papeškega nuncija v Belgradu je imenovan msgr. H. Telice, dozdaj nuncij v ameriški republike Chile.

d Muslimanski verski poglavari. Volitev novega vrhovnega verskega poglavarja jugoslovenskih muslimanov je bila te dni v Sarajevu. Izvoljen je za novega verskega poglavarja jugoslov. muslimanov brat našega prometnega ministra Fehim Spaho, ki je dobil pri volitvah 18 glasov. Ahmed Burek jih je dobil 12, Muhamed Tufo pa 8. O tej izvolitvi pa bo izreklo še zadnjo besedo kraljevsko namestništvo, ki lahko postavi za novega reis-

ul-ulemo tudi tistega, ki pri volitvah v Sarajevu ni dobljil največ glasov.

d 80-letnico je praznovala Katarina Obšková, lastnica znane trgovske hiše v Novem mestu. Na mnoga leta!

DOMACE NOVICE

g Jugoslovanski školje se bodo zopet posvetovali. Tvarina za škofovski sestanek, ki bo 3. maja ob 9 dopoldne, je že pripravljena. Doslej so se prijavili za sestanek skoraj vsi nadškofovi in škofovi. Seja bo v nadškofovskem dvorcu pod predsedstvom zagrebškega nadškoфа dr. Alojzija Stepinca. Razpravljali bodo o vseh cerkevnih vprašanjih, o vprašanjih Cerkve in države do šolstva itd. Kako dolgo bo zbor trajal, še ni znano.

d 50 uglednejših cerkevnih dostenjanstvenikov se zbere na sestanek pri splitskem škofu dr. Bonefačiću. Razgovor o razpravah za veliki evharistični kongres v Splitu leta 1940.

d Pevski zbor bolgarskih učiteljev iz Sofije je prišel 24. aprila v Ljubljano. V ponedeljek so pevke nastopile v Ljubljani, v torek v Škofji Loki, v sredo pa v Trbovljah.

d Je pa davi slan'ca padla... Veliko škodo je naredilo zadnje mrzlo vreme po vojvodinskem, pa tudi po naših vinogradih in vrtovih. Poročajo, da je v okolici Vršca uničene skoraj polovico vinske trte. Sreča je, da v teh krajih vsa vinorodna trta še ni vzbrstela, kar pa je je, letos ne bo obrodila. Iz okolice Bele Crkve tudi poročajo, da je tamkaj prizadejal nenadni mrz veliko škodo ne samo po vinogradih, pač pa tudi po vrtovih. Tudi pri nas na Gorenjskem je ta presneti aprilski mrz otresel za letos marsikakšno bogato cvetočo česnino.

d Melk za stavo. Da bo tri leta molčal, je stavljal za 100.000 din neki Svetislav Romanović, ki je prispel v Šibenik. Stavo je naredil z užiskim inženirjem Vordičem. Poleg

"Tudi v kuhinji je treba imeti čist predpasnik!" — „Saj je bilo v peri, pa se ne da oprati!“ — „Slabo milo umazanje ne izperi nikdar, to si zapomnil! Daj si dopovedati in peri vedno le z res dobrim terpentinovim milom Zlatorog, ki s svojo obilno gosto belo peno odpravi vsoko še tako trdrovatno umazanijo.“

TERPENTINOVO MILO.
 Zlatorog

tega je stavil, da bo v tem času naredil 18.000 km poti. In v resnici jo ima zdaj za seboj že 17.500 km. Na vsa vprašanja odgovarja pišemo.

d Kulturno zaostalih krajev ni pri nas. Te dni so se pred mariborskim sodiščem brata Franc in Anton Bantič iz Radovec ter Ivan Pfeifer iz Drakšelja zagovarjali zaradi tega, ker so dne 12. decembra na Pfeiferjevem domu napadli krošnjarja Ivana Horvata, ga vrgli na tla ter ga zvezali in so mu odvzeli njegovo krošnjarsko robo. Obtoženci so trdili, da so napadli krošnjarja Horvata ter so ga zvezali z namenom, da ga izročijo orožnikom, ker je imel krošnjar pri sebi razno titobapsko robo, kakor saharin in vžigalnike. Zagovor jim pa ni dosti pomagal, pač pa jih sodišče ni obsođilo zaradi razbojstva, temveč samo zaradi prikrajšanja in odvezemanja svobode. Med razpravo pa se je pripetil zanimiv dogodek. Branilec obtožencev odvetnik dr. Reisman je v svojem zagovoru dejal, da so obtoženci doma v kulturno zaostalih krajih ter zaradi tega ne more biti tako strogo kaznovani. sodni dvor je zaradi besed »kulturno zaostal kraj« izrekel odvetniku grajo.

d Slovensko društvo v Srbiji. Pri stričic v Smederevu je bil nedavno ustanovni občni zbor »Slovenskega društva«. Tega občnega zobra se je udeležilo okoli sto Slovenscev, ki bivajo v Smederevu. Ustanovni občni zbor je vodil Viktor Adamič, ki je bil pri volitvah izvoljen tudi za prvega predsednika tega novo ustanovljenega slovenskega društva v Srbiji.

d Grdo dejanje človeka brez vesti in srca. Maščevalna roča je v jutru 21. aprila nekoliko pred 4. uro začela debeljak g. Martina Urbanca v Stari Fužini ob Bohinjskem jezeru. Ves je do tal pogorelo. Bilo je 30 objudjenih AZ panjev in večjih praznih raznih mer. V veliki nevarnosti je bila blia in vsa sosednja

Nova cerkev so začeli zidati vaščani lepe vasi Velika Loka v župniji Višnja gora. Cerkev bo posvečena v čast sv. Antonu. Ljudje so se z veliko vremena lotili prostovoljnega dela in komaj čakajo, da bo kronano z uspehom.

poslopnja. Škoda je precejšnja, ker čebeljakični bil zavarovan. Zato čebelarji, zavarjuje tudi čebeljarke!

d Se niso videli, kako se mečejo krave. Stevilni Belgrajčani in Belgrajčanke namreč! To je povedal tudi na rednem občnem zboru predsednik belgrajskih mlekarjev, narodni poslanec Voja Lazič. Tam je obširno govoril tudi o propagandi, ki jo je treba začeti med belgrajskimi prebivalstvom, da bo mleko bolj kupovalo kot do zdaj. Treba pa je tudi prikazati — je dejal — meščanom vse delo, ki ga ima kmet, preden spravi mleko na belgrajski trg. Belgrajski mlekarji so se na tem občnem zboru tudi pritoževali nad grdo konkurenco od strani nekaterih prodajalcev mleka. Zahtevali so, naj se prepove, da bi mlekarji, ki niso včlanjeni v mlečarskem združenju, samovoljno dvigali in zniževati ceno mleka. Po posebnih zahtevi, ki so jo sprejeli in poslali na pristojno mesto, so sledile volitve, pri katerih je bil izvoljen za predsednika belgrajskih mlekarjev narodni poslanec Voja Lazič.

d 8 trebuham za kruhom. 1500 poljskih delavcev je odpotovalo oni torek na poletno delo v Nemčijo. Na železarski postaji v Novem Sadu je bilo, kakor bi bila napovedana mobilizacija. V Nemčiji manjka poljskih delavcev, v Vojvodini pa jih je dovolj. Vendar je vseeno čudno, kako da vojvodinski kmečki sinovi odhajajo na delo v Nemčijo, slovenski iz Prekmurja in nekaterih drugih krajev pa v Vojvodino. V Nemčiji ostanejo vsako leto ti vojvodinski delavci le šest mesecov, dokler namreč traja delo na polju. Pravijo, da v teh šestih mesecih morejo prihraniti in prinesi domov od 3000 do 5000 din zasižka, seveda že sami žive zelo skromno. Tudi to pravijo, da je med temi vojvodinskimi delavci največ mladeničev, ki ne odhajajo v tujino tolike zaradi skromnega zaslužka, pač pa bi videli kaj sveta. V Vojvodini, kjer so bogatejši ljudje, si takšen čas pažejo malo laže privoščijo, kot naši Prekmurci.

d Kdo ne ubega. V jeseni je edšlo več fantov in mož iz cerkniške okolice v Francijo. Svarila niso nič kaž zaledia. Misili so menda, da se tam cedi med in mleko. Pa so nekateri že razočarani prišli domov, dva pa je v tujini dohitela bela žena — smrt.

d Da si izboljšajo položaj, se stavkali tudi belgrajski krojaški pomočniki. Deloma so

Rafaelova družba - nova pravila

Dne 22. aprila je bil v Ljubljani izredni občni zbor Rafaelove družbe ob prav lepi udeležbi. Občnemu zboru je predsedoval šef dr. Gregorij Rožman, ki je predsednik družbe, udeležili pa so se je razni odlični zastopniki, kakor zastopnik bana načelnik Kosi, višji državni pravnik Kravina, kanonik Vojc, predsednik Zupanske zveze Nante Novak, predstavnik koroskih Slovencev dr. Fellacher, zastopnik prekmurske Rafaelove družbe župnik Klekl, minister u. r. Gostinčar, ravnatelj Zveze za tujski promet dr. Žižek.

V uvodnih besedah je šef dr. Rožman kratko očital pomen danšnjega občnega zabora. Delokrog Rafaelove družbe se je vedno bolj širil in dosedanja pravila niso več odgovarjala, zato je bil v sporazumu z oblastmi sestavljen osnutek novih pravil.

Posevodenec podpredsednik p. Kazimir Zakraješ je podal poslovno poročilo, v katerem je očital dosedanje delo in razvoj družbe še izza predvojnih časov, ter od tedaj, ko je bila po izpodbudi pokojnega nadškoфа dr. Jegliča zopet obnovljena. Očital je velike

uspehe in pa tudi naloge, ki jih čas nalog družbi. Topič besede je izrekel v zahvalo g. benu dr. Marku Natlačenu, ki je Rafaelovo družbo gmočno podprt. Rafaelova družba je smotno že dosedaj poskrbela za čim bolj temno zvezo med narodom v domovini in med izseljenjci.

Nato je tolmač p. Zakraješ novi pravila, ki so sicer kratka, toda dajejo družbi možnost kar najširšega razmaha, ji dopuščajo, da zasleduje in rešuje splošno vse vprašanja, ki se tičajo slovenskega izseljenskega vprašanja. Rafaelova družba boče združiti v posebni ustanovi (izseljenski zbornici) vse delovne sile naroda v domovini in inozemstvu pri reševanju našega izseljenskega vprašanja. Delovno ozemlje družbe je vsa Slovenija, glavni podružnici pa sta v Mariboru in v Murski Soboti.

Izredni občni zbor je prefresal pravila ter jih nato sprejet. Sledile so še sladostnosti, pri katerih so bile sprožene tudi nekater tehtne misli.

belgrajski krojaški pomočniki le uspeli. Dosegli so, da se zvišajo njihove plače za 10%. To velja tudi za tiste krojaške pomočnike, ki so zaposleni pri izdelovanju vojaških oblik. Sklenjena je bila tudi nova skupnostna pogodba. Tako je bila po 20 dneh stavka uspešno končana.

d Obilen »božji blagoslov«. V 20 letih zakona sta imela 20 otrok zakonca Kovačeva iz vojvodinske vasi Hajdukov. Mož je star 40 let, žena pa še 33. Na vsak način je to tudi svoje vrste prvenstvo, ki ga gotovo nekaj časa ne bo mogoče kar tako prekonsiti. Dvajseti otrok se je rodil prav pred kratkim. Čeprav je nekaj teh otrok pomrlo, vendar se s tako obilnim blagoslovom ne more kar tako vsak pončasti.

d Za zaled. Na sto in sto vagonov starih cunji, starega železa in papirja so kmetje po hrvaških vaseh pometali stran kot neuporabne stvari, zdaj pa jih pobira »Gospodarska sloga« in spravlja v lep denar. Tako je tega blaga »brez vrednosti« že vnovčila za nekaj

milionov dinarjev. Zbrali so že toliko denarja, da so zdaj že postavili temelje za velik štiristropen dom »Gospodarske slike«. Ta dom bo torej zgrajen iz samih »nizvrednih« stvari. V domu bodo poleg uradniških prostorov velike dvorane za sestanke in javne čitalnice tudi številna stanovanja, ki jih bo »Gospodarska sloga« oddajala.

d Nemško poslaništvo objavila: Obveznost vizuma, ki je do zdaj obstajala v prometu iz Jugoslavije v Avstrijo, kakor tudi za potovanje skozi Avstrijo, je ukinjena zaradi priključitve Avstrije Nemčiji.

d Pri ljudeh višje starosti, ki trpe znerednem čiščenju, nudi pogosto naravna »Franz-Josefov« grenka voda, zaužita skozi osem dni dnevno po 3—4 kozarce zaželenjo odprtje in s tem trajno polaganje. Zahtevajte povsod »Franz-Josefov« vodo.

Reg. po min. soci. pot. in nar. zdr. 8. br. 15432. n. 7. 12.

d 100 kmetijskih strokovnjakov iz naše države je odpotovalo v Italijo. Ustavili so se najprej v Gorici in si ogledali tamošnje vzorne kmetijske naprave. Od tam so odšli včeraj v Padovo.

d Na svojo reko. Lansko leto 9. oktobra je slovensko ljudstvo na Raketu slovensko odprilo spomenik kralju Aleksandru. Bil je res pravi ljudski preznik. Takrat se Sokol prizave ni udeležil, češ da ne more nastopati skupno s slovenskimi fanti. Ker slovenskim Sokolom na zadnje ni čla ta demonstracije v račune, so napravili 24. aprila poseben pobed na Raketu, ki je šel skozi vas, je korekalo 150 štiristopov Janov v krojih, skupaj torej 800, za njimi 90 štiristopov članic v krojih, skupaj 36, za njimi 59 štiristopov ženskega naraščaja v civilu, skupaj 236, za njimi 168 štiristopov v civilu, skupaj 672, za njimi 90 štiristopov moškega naraščaja v civilu, skupaj 360, za njimi 218 štiristopov članov v civilu, skupaj 872. Poleg tega sta bili v sprevodu še dve godbi in 65 zastav. Z zastavonošami je torej v sprevodu korakalo 2836 ljudi. Pred spomenikom je govoril rav-

Na rudah naibogatejša država Europe

Po angleškem časopisu »Financial Times« posnemamo: »Ostanjajoč se na najnovnejša zemeljska raziskovanja smerimo trditi, da je Jugoslavija na raznih rudah najbogatejša država v Evropi. Do pred takšnimi tremi leti je bila Jugoslavija še popolnoma kmetska država in njene koristi so bile po ljudelske. Jugoslovanski trg in nakupna moč države sta bila popolnoma odvisna od vsakoljetne žitne žetve. Toda v l. 1937 se je začel industrijski razmah te države. Velike količine angleškega, francoskega in nemškega kapitala so pritekle v Jugoslavijo na pomoč industrijskemu preporodu. Jugoslavija zavzema v proizvodnji manganezija tretje mesto na svetu, v proizvodnji bakra četrto mesto na svetu in tretje v Evropi, v proizvodnji bakra pa sploh prvo mesto v Evropi. Posebej je treba omeniti borske rudnike, kjer je vložen francoski denar. Tudi železarska industrija se je dvignila z veliko pogonsko silo, pred-

vsem okrog Zenice in Jesenic. Isto opažamo v proizvodnji svinca in cinka. V kolikor tiče lesne industrije in vodnih sil, Jugoslavija sploh nič ne zaostaja za nekdanjo Avstrijo. Navzlie temu bogastvu na rudah pa so igrale koruza, pšenica in živila prvenstveno vlogo v jugoslovanskem gospodarstvu. Ni torej nikakor čudno, če smo zadnje čase opazili naravno tekmovo mednarodnega kapitala v Jugoslaviji, kdo bo prišel prej in tamkaj podprt porajajoč se industrijo. S tem torej, da si je Nemčija priključila Avstrijo, si je v mnogom izboljšala svoj položaj, ker je našla nove vire za surovine, ki jih potrebuje in tudi nove možnosti, da si osvoji surovine pri novih sosejih.«

Ce je naša država tako polna naravnega bogastva, se nam ni treba batiti za gospodarsko bodočnost, če bodo upravljali te dobrine — pošteni ljudje.

VINA iz Centralne vinarne v Ljubljani bodo zadovoljili Vaše pitec nejbelj!

natelj v pokoju dr. Pippenbacher in namestnik staroste Sokola Engelbert Gangl. S slovesnostjo je bilo združeno tudi polaganje vencev pred spomenikom, ki so jih položili Zveza Sokola kraljevine Jugoslavije, Sokolska župa Ljubljana, obmejno okrožje, korotko okrožje, župa Celje, Kranj, Maribor, Novo mesto, župa Zagreb in odseka iz Ribnica in Brezovice. Vsa prireditev je potekala v popolnem miru in redu, celo v mrtvilu, da niti najbolj slovesni trenutki niso mogli množice izvaloviti ali jo navdušiti.

d Pozor pred sleparji! Pri župniku gosp. Bambiču na Polici pri Višnji gori sta dva Čehac prišla ponujat naprodaj 12 m pristnega angleškega blaga. G. župnik je sprva odklenjal kupčijo, toda agenta sta znaša takoj lepo govoriti, da se je župnik spustil z njima v pogajanje. Sleparja sta končno proslila župnika, naj jima posodi 5000 din, v zastavo pa mu dasta vse blago, ki ga imata na kolodvoru. Rekla sta, da denar nujno potrebuje za nadaljnje potovanje. G. župnik je posojil odklenil, pač pa jima je dal 2000 din pod pogojem, da mu zastavita teh 12 m blaga. Obenih Čehov dolgo ni bilo nazaj in končao je g. župnik vprašal poučeno osebo, koliko je blago vredno, ki ga ima v zastavi. Zvedel je, da niti 1000 din. Na ta način ta dva goljufa torej sleparja po deželi in zato opozarjam vse, h katerim ta dva goljufa prideva, naj se varuje pred njima.

d Pokopališče bodo za javnost zaprli. Na starem pokopališču pri ljubljanskem Sv. Krištu odstranjujejo te dni vse spomenike z grobov in grobnic. Več grobovi se bodo zravnati. Kdor želi odnesti z groba kamen ali prenesti kosti svojih umrlih, mora to storiti takoj. Pokopališče se bo popolnoma zaprlo do stopu javnosti še leta. Dohod poleg cerkve sv. Krištofa bodo zaprli že ta teden, da se preprečijo nerednosti po pokopališču med šmarinicami. Zadnje čase se gode zoper razne latvine spomenikov. So tudi ljudje, ki nimajo spoštevanja celo do takega prostora, kakor je pokopališče, zato se gode na pokopališču stvarati, ki bi se na takem prostoru ne smeje.

d Posojila za nakup kmečkega orodja. Privilegirana agr. banka je odobrila kmetom posojila za nakup orodja in drugega potrebnega materiala, ki služi poljedelstvu. Številni kmetje pogrešajo potrebnega orodja, kakor pluge, brane in podobno. Da se zadovolje tovrstne potrebe naših kmetovalcev in da se

Strašne posledice potresa v Turčiji

Po najnovejših poročilih iz Carigrada je potres, ki se je prijetil oni torek v Anatoliji, zahteval okoli 800 človeških žrtev; toliko je namreč mrtvih ali pa pogrešanih. Boje se, da je žrtev še več. Potres je opustošil večjo pokrajino, kakor so v začetku mislili, in pomenu pravo nesrečo. Sodijo, da je 50.000 ljudi brez strehe in da morajo prenočevati pod milim nebom, okoli njih pa zijojo globoke razpoke, iz katerih kipi vreda voda. Po nekaterih poročilih so po cele družine izginile pod razvalinami; večji del so žrtve ženske in otroci. Velika narodna skupščina je sklicana na nujno zasedanje, da bo sklepala o ukre-

pih, potrebnih v kar najkrajšem času, da se pomaga ponesrečencem. Čim več poročil prihaja o strašnih posledicah potresa, tem bolj je videti, kakšen velikanski obseg ima ta potres. Listi pišejo, da je v vasi Turk Akpinar s 1000 prebivalci danes samo še okoli 200 ljudi, ki so se rešili pred nesrečo. Po nekaterih poročilih je število mrtvih prekoračilo tisoč. Toda po prvih uradnih poročilih je mrtvih samo 200. Popolnoma uničenih je 750 hiš. Iz ogroženih krajev še zmerom izseljujejo ljudi in pri tem odkrivajo nove žrtve.

Zadnja poročila govore že o 2000 mrtvih in 50.000 ljudeh brez strehe.

povzdigne še na višjo stopnjo naše kmetijstvo in posebno, da se zavaruje naš mali kmet, bo Privilegirana agrarna banka odobrila kmetom za nabavo omenjenega orodja in podobnih potrebnih menična posojila do 2000 din, z zelo ugodno obrestno mero, in sicer s 5%. Tudi postopek pri dajanju teh posojil je zelo nagel, tako da bodo mogli kmetje v najkrajšem času dobiti to posojilo in ga tudi brez težav vrniti. Ta posojila so namenjena vsem kmetom, ki potrebujejo orodje. Kmetje, ki bodo prosili za posojilo, si bodo mogli nabaviti te predmete pri nabavljajnih zadrugah in drugih kmetijskih organizacijah, ki se bavijo s prodajo kmetijskega orodja. Tako si bodo mogli kmetje nabaviti najboljše blago in po najugodnejših tržnih cenah. Izvršene nabave bo Privilegirana agrarna banka izplačevala neposredno ustanovi ali podjetju, pri katerem so bile sklenjene. Kmetje tako ne bodo dobili v roke gotovine. Zadruge in kmetijske organizacije ali posamezniki naj se glede podrobnih navodil obrnejo na Privilegirano agrarno banko v Belgradu.

d Nev hotel se sesidal v Rogaski Slatini. Stavba je tri nadstropna in vse podkletena. Visoka je 18 m, dolga 49 in široka 26 metrov. Stroški za celotno ureditev hotela bodo znašali okrog 5 milijonov dinarjev. Novi hotel ima 80 sob s 103 posteljami.

d Pirhi za orožniške pripravnike. Z uredbo ministrskega sveta so zvišane plače za orožniške pripravnike, in sicer: v I. državinskem razredu na 1120 din, v II. razredu

na 975 din in v III. razredu na 880 din. Te plače se bodo izplačevala že za nazaj od 1. aprila 1938 dalje. — Podobne plače imajo uradniški pripravniki z dovršeno srednjo šolo in maturo.

d Pri težki stolici, napetosti, glavobolu z radi zaprtja, očisti ena do dve časi naravne »Franz-Josefove« grotne vode prebavne organe. »Franz-Josefov« vodo lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže in jo imajo za dobro.

Ost. reg. S. br. 89474/38.

IZ DOMACE POLITIKE

d Notranja politika je počivala v veliko-četrtih dneh. Le levičarji so na katoliško veliko noč priredili v Zagrebu 4. kongres Zedinjenih delevskih strokovnih zvez Jugoslavije (URSSJ), na katerega so povabili tudi zastopnike sorodnih inozemskih organizacij. Kot posebnost in izredno čast so napovedovali, da se bosta zborovanja udeležila tudi zastopnik Glav. delovne zveze Leon Jouhaux iz Francije in zastopnik strokovnih organizacij Walter Citrine iz Anglije, pa prav ta dva najbolj odlična gosta nista zboru naših rdečih posvečala toliko pozornosti, da bi prišla. Tako je vse ostalo bolj v domačem krogu, običajna prireditve, na katerih se govorijo »socialnost«, »razredni zavednost« in »mednarodnost«.

d Razumljiva želja. Poslanec za gospodki okraj Josip Cvetič, član JNS, piše v »Jugoslovenskih Novinah«, da bi bilo pri novih volitvah treba izvoliti za poslanca omogočiti samo tistim, ki bodo res šli v skupščino, in nadaljuje: »Sedanja skupščina po zakonu še more živeti, vladu pa nima razlogov, da bi pospeševala njen razpust, ker ima v njej strnjeno veštino, ki vestno izvršuje svojo vlogo (»savjesno vrši svojo uloguc«). Ce pomislimo, kaj vse je JNS kot najbolj strnjena opozicija prva leta sedanje vlade storila, da bi jo vrgla, se moramo pač čuditi, kam se je ta opozicionalnost razgubila, da je danes proti poizkušom, da bi postala vladna, kar je še pred nekaj leti tako strastno želela. Morda pa ta poslanec iz stranke JNS ve, da bi po volitvah niti v opozicijo ne prišel...«

d Levitarje bude procesija. Ko je šla na velikonočno soboto popoldne iz ljubljanske frančiškanske cerkve vstajenska procesija mimo palače Okrožnega urada, so se pri odprtju oknu drugega nadstropja pojavili neki mladi ljudje ter so se pričeli izzivalno krovati na ulico ravno v trenutku, ko je nosil duhovnik Najsvetejše mimo te hiše. Množice se je polastilo nemalo razburjenje. Ljudje so hoteli sami izvršiti sodbo nad izzivači in le

Silno oboroževanje Anglije

V ameriškem senatu je na presenečenje vseh prisotnih predsednik pomorskega odbora senator Walsh izjavil, »da je zelo, zelo močne, da obstaja med Zedinjenimi državami severne Amerike in Anglijo tajna pogodba o sodelovanju oba bojnih mornaric. Senatorji so se vsi razburjeni spravili nad Walsha, naj pove kaj več o tej tajni pogodbi. Walsh teži ni mogel ali ni hotel ustreči, priznal pa je, da pomorski odbor ni prejel nobenega uradnega obvestila o podpisu kakšne takšne pogodbe. Pač pa je opozoril na izjave, ki so jih dali v angleškem parlamentu, ko so govorili o »odličnih pogodbah«, ki so bile sklenjene med Anglijo in Ameriko. Te izjave je dal Winston Churchill. Nato je senator Borah vprašal Walsha, če so mu znane podrobnosti o teh »odličnih pogodbah«, nakar je Walsh odgovoril dobesedno: »Mogoče je, da je to res-

nica. Ce pa je to resnica, pomorsko ministrstvo o tem za enkrat še ni obveščeno.« Več Walsh ni hotel povedati.

Z veliko ladjo »Queen Mary« je odpotovalo iz Londona v Ameriko posebno odposlanstvo z namenom, da v Ameriki nakupi večje število bojnih letal in da vpreže angleško letalsko industrijo, da bo delala za angleške potrebe. Za enkrat misli angleška vladava v Ameriki nakupiti 600 bojnih letal. Toda ameriška industrija bo Angliji dobavila še večje količine bojnih letal, če se bo za to uspodbila. Angleško odposlanstvo bo šlo tudi v Kanado, da tamkaž organizira gradbo letalskih tovarn, ki bodo delale za angleške oboroževalne potrebe. Dobro poučeni krogi izjavljajo, da bo Velika Britanija naročila v USA 1000 bojnih letal.

~~~~~

dejstvu, da so udeleženci procesije spoštovali svetost Vstajenja, se lahko mladiči zahvalijo, da niso izkupili prav poštenih. Pač pa so prizadeti opozorili policijo, ki je takoj nastopila ter je ugotovila imena teh ljudi. Dognali so, da so to pripadniki socialistične organizacije. Nastane sedaj vprašanje, ali bo oblast še naprej gledala, kako gotovi svoditeljic nedeljo za nedeljo zapeljujejo mladino v marksističnih organizacijah.

d Pa pravijo, da pri nas ni svobode. Iz nekega obmejnega kraja nam poročajo, da se tamkajšnje učitejice, ki so zveste članice Sokola, vneto udejstvujejo v nemškem teniškem klubu v sosednjem nemškem mestu.

NESREČE

d Zopet rudniška nesreča. V ljubljansko bolnišnico so pripeljali 31-letnega rudarja Josipa Podjeba iz Zagorja. Tega je med delom v jami zasulo. Tovariši so ga z velikim naporem rešili izpod plasti zemlje. Podjeb je dobil pri nesreči hude notranje poškodbe.

d Žival je žival. Pred dnevi je opravljala živino posestnikova hči Ana Žebretova v Hujah pri Kranju. Preden je odšla iz hleva, je stopila k stari, sicer pohlevni kravi, in jo pogladila po hrbitu. Krava je nič budega slušalo Ano nenadoma močno sunila z rogovi v trebuh, tako da se je ponesrečenka zgrudila na tla z glasnim krikom. Domači so poklicali iz Kranja zdravnika, da ji je nudil prvo pomoč.

d Ko je skočil iz vlaka. Dne 21. aprila se je z ljubljanskega kolodvora odpeljal s kamniškim vlakom med drugimi potniki tudi župnik v Vranji peči nad Kamnikom. Ko je vlak vozil od gorenskega kolodvora proti Ježici, je na nepojasnjjen način nastala v vozu

zmeda. Od nekod je med potnike šimila beseda, da se je viak vnel in da gori. Gospod župnik Knol je pod vtigom tega splošnega razburjenja v vozu skočil z vlaka, da bi se rešil. Pri padcu pa se je tako poškodoval, da so ga morali prepeljati v ljubljansko Leonisce. Za silo pa so ga obvezali že dobrí ljudje v Mali vasi pri Ježici. Njegove poškodbe pa niso nevarnejšega značaja. Najtežjeno ima na čelu nad očesom, poleg tega pa še nekaj prask po rokah in obrazu.

d Jugoslovanski parnik rešil italijanske brodolomec. Poveljni parnika »Vid« Srečko Kuljš je brzojavil, da je na poti od severne Evrope v Jadransko morje, približno kakšnih 40 morskih milij od severnoafriškega pristanišča Bizerte rešil 8 Italijanskih brodolomnih mornarjev. V Sredozemskem morju je prav te dni divjal silen vihar ter se je najbrž potopila kakšna italijanska ladja. Parnik »Vid« je izročil brodolomec italijanskim pomorskim oblastem v Mesini.

d Pri zaprtju ali pa pri motnjah v prebavi vzemite zjutraj na tešče kozarec naravne »Franz-Josef« vode

d Avtomobilска nesreča. Na Šmartinski cesti v Ljubljani je šofer Kazimir Baveon, ki je privihral z avtom iz Hrastja, podrl v Novih Jaršah najprej 7-letnega R. Otrina, nato pa še dve drugi osebi. Zenska Ljudmila Lapuhova je dobila lažje poškodbe. Moški Franc Držanič, delavec iz Most, je dobil pretres možganov. Dečku Otrinu pa je počila lobanja.

d Monter je padel 25 m globoko. To se je zgodilo v srbskem Mladenovcu. Prizadet pa je Slovenec Aleksander Lanki. Bit je monter za strelovode in je bival v Mariboru. Neki mladenovški lekar nar ga je naprosil, naj bi tudi njemu popravil strelovod, ki ga je imel

Za Veliko noč je bila veličastna cerkev sv. Petra v Rimu bogato razsvetljena. Stotisoč domačinov in tujev so gledali ta nepisani prizor.

na kupoli svoje vile. Monter se je temu vabilu odzval. Komaj pa je splezal na kupolo, ga je nenadoma obšla slabost. Padel je 25 m globoko na cementni tlak, pri čemer je dobil težke notranje poškodbe. Zdravniški mu najbrž ne bodo mogli rešiti življenja.

d Gospodarsko poslopje je uničil požar v Slov. goricah. Bilo je last posestnika Hötzla iz Apač.

d V kamnolomu so našli zasutega. Omo sredo proti mramu je 38-letni delavec Ignacij Demec, doma iz Temeniške doline v kamnolomu nad Mačkovno pri Ponovičah podminiral dolomitno skalo. Mimoidoči delavec Froll s Save je Demca opozoril, naj pazi, ker je nevarnost, da bi ga skala ne podsula. Naslednji dan zjutraj pa so našli Demca v kamnolomu zasutega, mrtvega z veliko rano na obrazu. Najbrž je Demec vrtal skalo preveč globok. Ker je bil poleg tega še napol gluhi, ni slišal lomljjenja skale nad seboj, ki je potem nesrečneža zasula. Pokojni Demec je že več let napravil gramoz za posipanje cest ter je bil izredno marljiv in veden delavec.

d Nezgode. V Košnici pri Celju se je nesrečil pri delu v kamnolomu 27-letni delavec pri urejevanju Savinje Jernej Vrečko. Pri delu mu je padel na glavo težak kamen, ki mu je prizadel dva cm globoko rano na glavi. — Na Rudniku pri Ljubljani se je nesrečil 38-letni zasebni uradnik Lovro Sitar. Pomagal je pri spravljanju lesnih blodov, pri čemer mu je blod padel na roko in mu jo strl. — Na Brezovici je padel s kolesa in si zlomil desno ključnico 17-letni dñinar Jožef Gracar. — V Zalogu je neki kolesar podrl 5-letnega delavcevega sina E. Umka, ki si je pri padcu zlomil nogo. — V Tržiču je padla s podstrežja 41-letna čevljarjeva žena Helena Hafner ter si zlomila roko. — Dne 20. aprila zjutraj ob 6 je v eletrarni v Velenju jermen transmisije zagrabil 85-letnega delavca Ivana Lipnika, ki je bil tam zapošlen. Strlo mu je laket in eno desno rebro. — 18-letni sedlarski pomočnik Franc Bertonec z Galjevice pri Ljubljani je padel tako

Fri nove svetnike je dobila katoliška Cerkev. Na Veliko nedeljo je sv. oče podelil čast oltarja poljskemu patru Boboli (v sredi), italijanskemu redovniku Janezu Leonardiju (na lev) in španškemu samostanskemu brašu Salvatorju da Horta. Ob tej priliki so bile v središču krščanstva velike svečanosti, ki se jih je udeležilo stotisoč vernikov.

RAZGLED PO SVETU

Bratomorna vojna v Španiji

Večjih sprememb v preteklem tednu na španskih bojiščih ni bilo. Ždi se, da se oba nasprotnika oddihavata, oziroma se utrjujeta na dosegjenih postojankah in pripravlja za nove boje. Naj sledi par najnovježih časopisnih poročil:

Spoštni manever nacionalističnih čet, ki se je začel 7. aprila z namenom, da nacionalisti obklopijo španske rdeče čete blizu francoške meje, je popolnoma uspel. Rdeči so izgubili zvezko z navarskimi četami. Čete nacionalističnega generala Arande so nadaljevale svoj

sunek proti Castellonu in Valenciji ter razširili zasedeno obalo.

Nacionalistične galicijske čete so že preko vasi Alkala de Civert in napredujejo v pokrajino okoli Siere Valdanki. Dozdaj so te čete ujeli nekoliko tisoč komunističnih miličnikov. Sovražni vojni material, ki je padel v roke nacionalističnim četam v zadnjih 20 dneh obsega 15.500 pušk, 11 lahkih strojnic, 350 težkih strojnic, 40 težkih topov, 75 lahkih topov, 30 tankov, od katerih jih je 20 še uporabnih in 35 milijonov nabojev.

Vojna na Daljnem vzhodu

Po kitajskih vesteh se je Japoncem posrečil poskus, da bi prebili fronto pri Jihsienu, ker so Kitajci dobili ojačanje. Japonci so morali zapustiti del ozemlja, ki so ga že zavzeli. Japonske čete so obklopene v Jihsienu. Hrano so jim morali spuščati z letali. Zelezniška proga Tiencin-Puken je južno od Jenca na več krajin porušena. Japonci zato ne morejo poslati svojim vojakom v Jihsienu pomoci. Pri Hantsuangu so Japonci dosegli nekaj uspehov. Kitajski vojaški krogi so prepričani, da bi Japonci morali dobiti znatno ojačanje, če bi hoteli zloniti odpor številčno močnejših kitajskih čet.

Odločilna bitka pri Tayerčangu, severno-vzhodno od Sučava, je stopila po zadnjih vesteh v odločilno stopnjo. Kitajci so zbrali tu-

kaj okrog pol milijona vojakov in pripravljajo zadnji naskok proti japonskim postojankam. Na drugi strani poročajo Japonci, da so na nekaterih krajih prodriči kitajske položaje. Nevratalni opazovalci pa so mnenja, da gre tu samo za zvijačo kitajske vojske, ki se je začasno umaknila, da bi pozneje tem laže in s čim večjim uspehom strla odpor Japoncev.

Iz pokrajine Šansi prihajajo vesti o novih težkih borbah pri Singjau. Tudi tam so zabeležili Kitajci večji uspeh. Japonci pa so zmagali pri Puhsienu in v zahodnem Šansiju. Kitajci neprestano dovažajo nove čete s severa čez Rumeno reko v južni Šansi, da bi paralizirali močan pritisk Japoncev pri Tungranu. Vsi poskusi Japoncev, da prekoračijo Rumeno reko pri Kajfengu, so bili doslej krvavo odbiti.

Romunija se bori s težavami

Uradno poročilo o zadnji vladni seji pravi med drugim: Stranke >Vse za domovino<, skupina >Sveti nadangel Mihail< in >Zelezna gardac< so enkrat za vselej razpuščene. Notranji minister je pooblaščen, da lahko v mejah zakona o javni varnosti in zaščiti države oddriži zapor tistim osebam, ki bi delale proti odredbam omenjenega zakona ali pa bi bile splošno nevarne javnemu redu in javnim koristim države. Vodilne osebnosti omenjenih strank in organizacij bodo postavili pred sodišče.

nesrečno s kolesa, da je dobil resne notranje poškodbe. — Na glavnem kolodvoru je padel s stroja in dobil hude poškodbe 40-letni strojvodja Alojzij Karmel iz Dravelj. — S kolesa je padla 23-letna delavka Alojzija Marharjeva iz Tlak pri Šmarju pri Grosupljem. Dobila je resne notranje poškodbe.

NOVI GROBOVI

Smrt strašna nima več moči... V Viru pri Domžalah je umrla Frančiška Vehovec roj. Leonardi. — V vinorodnem Vajgnu pri Jarenini je odšel v večnost bivši prvi slovenski župan Ignacij Zupanič. — V Prištinu je preminula 78-letna veleposestnica Emilia Štrimpf. — V St. Janžu na Dravskem polju je izdihnila svojo dušo Marjeta Lešnik roj.

Mavrus. — V Skočji Loki je nenadoma preminil mesarski pomočnik Milan Hafner. — V Argentini v Santa Maria Cordoba je zapatil svet Mirko Rudež, doma iz Rihemberka na Vipavskem. — Ljubljani so umrli: krojač Franc Istenič, gostilničarka Slavka Gorjanc, vdova po učitelju in gostilničarka Alojzija Gorjup, soproga vlakovodje v pok. Ana Sluga, zvančnik drž. žel. v p. Nagode Ivan, hišna posestnica Viljem. Škofie, Dragica Lagler roj. Šušteršič, višji polic. stražnik v p. Vinko Repež, trgovski zastopnik Franc Spaetha, vdova po žel. upok. Terezija Golob, poddravn. Hranilnice dravске banovine Josip Cerne, stavbni delovodja Filip Jurkovič, soča proga oficiala Marija Miklič roj. Dolinar in zidarji mojster Franc Živec. Daj jim, Gospod, večni mir!

času izdala za propagando nad 40 milijonov. Pri Codreanu so tudi našli listine, ki dokazujojo, da je bil v zvezi z ustanovami in strankami v tujini. Zato je treba odločno zatreli ta nevarni pokret. To je bilo tem bolj potrebno zaradi tega, ker je to gibanje dobivalo podporo iz tujine, pripravljalo prevrat in vabilo v svoje organizacije lahkoverne rodomlube, ki niso poznali pravih ciljev te organizacije.

Prestolniška policija je napravila zopet celo vrsto hišnih preiskav v zvezi z zaročo >Zelezne garde<. Okrog 1500 oseb je bilo odvedenih v zapor, kjer bodo zaslišani.

NEMČIJA

Proti Habsburgovcem. Nad Otonom Habsburškim so nemške oblasti proglašile progon, češ da je ob priključitvi Avstrije k Nemčiji zagrešil veleizdajstvo. Po tej otožbi mu bodo zaplenili vsa posestva, ki jih je Habsburžanom vrnila bivša Avstrija in katerih vrednost cenijo na kako poldružo milijardo dinarjev. — Dunajski kardinal Innitzer je za velikonočne praznike obiskal nemške cerkvene kneze, med njimi monakovskega kardinala Faulhaberja in predsednika nemških škofovskih konferenc, vratislavskoga nadškofa Bertrama. Z njimi se je najbrž razgovarjal o bodočem stališču katoliške Cerkve do velike Nemčije, glede katerega mora med vsemi nemškimi cerkvenimi knezi vladati popolna enotnost. — Dvanajstletnico smrtil nemškega letalca Richthoffena so praznovali te dni. Richthoffen je bil eden najslavitejših nemških pilotov in je med svetovno vojno sestrelil sam 81 francoskih in angleških letal. — Hitler je dobil za svoj 49. rojstni dan čestičke od vseh evropskih vladarjev in od poglavarjev izvenevropskih držav. — Odslej ima po zakonu oče nezakonskega otroka pravico zahtevati krvno preizkušnjo, na podlagi katere se določi njegovo očetovstvo. — V »Koroškem Slovencu« beremo, da je bila na dan glasovanja, dne 10. aprila, v Borovljah velika javna slovesnost na glavnem trgu. Župan Hambrusch se je v posebnem govoru zahvalil vsem za vzorno disciplino. Posebej se je obrnil na Podljubeljane ter se zahvalil njim in vsem Slovencem, da so na takojšnjem način izpovedali svojo udanost do nove države. Dejal je dobesedno: »Slovence smatramo kot sobrate-državljanje. Pozivam vse, naj jih puste v bodoče pri miru, kajti tistih 16 protiglasov niso oddali Slovenci, ampak drugi.«

ITALIJA

Zopet nesreča z granatami. Iz Sempasa pišejo, da se je tamkaj prijetila huda nesreča, katere žrtvi sta postala 18 letni Albin Rijavec in Alojzij Mervic, star 21 let. Mladenci sta v okolici iskalci ostanke razstreliv iz svetovne vojne. Našla sta granato, pa sta tako nepredvidno z njo postopala, da se jim je razpočila in ju strašno raznesarila. Najhujše poškodbe je dobil Mervic, ki so ga pobrali sicer še živega, a je med prevozom v bolnišnico umrl. Granata ga je dobesedno raztrgala. Rijavec je odnesel manjše poškodbe na nogah in na hrbtnu. V bolnišnici so ga operirali in upajo, da ga bodo ohranili pri življaju. — Podobna nesreča se je zgodila v goriški okolici, kjer so se mladi fantje igrali z najdeno granato manjšega kalibra. Granata je počila ter hudo prizadela Gvido Užaja, starega 7 let, in Fulvija Brumata, starega sedem let, ki sta bila oba v budem stanju

prepeljana v mestno bošnjanico. — Še tretja nesreča te vrste je javljena iz goriške bošnjanice, kjer se nahaja Jožef Mozetič, star 21 let, ki je dobil hude poškodbe na rokah in po obrazu. Zdravniki dvomijo, da bi ga bilo mogoče rešiti, ker je izgubil veliko krvi.

ALBANIJA

s Pred kraljevsko poroko. Poroke albanskega kralja Zoga z grofico Apponyjevo se bo udeležila večja skupina madžarskih plemičev, ki bodo pripeljali s seboj tudi najboljši ciganski orkester iz Budimpešte. Vsi udeleženci tega poročnega pohoda so dobili od vlade dovoljenje za neomejen izvoz zlatnine in draguljev, da bodo obdarovali albansko kraljico. — Svečana poroka kralja Zoga je bila dne 27. aprila.

ČEŠKOSLOVAŠKA

s Vlada se pogaja z Nemci. Že da je časa so v teku pogajanja med sudetskimi Nemci in praško vlado. Pogajanja se sučejo okoli teh vprašanj: razpis občinskih volitev, dovoljenje za uvoz vseh nemških časnikov, vprašanje šolske avtonomije, pomilostivitev vseh političnih obsojencev, upravna avtonomija. Zelo verjetno je, da bo češkoslovaška vlada na večino zahtev pristala, ker iz zunanjopolitičnih razlogov ne želi notranjih sporov. S sporazumom Čehov z Nemci bo načelno rešeno tudi vprašanje ostalih narodnih manjšin v državi. — Nemško vprašanje na Češkoslovaškem bo po poročilih angleških listov rešeno tako: 1. V nemških manjšinskih krajih bo nemščina polnoma enakopravna s češčino. 2. Nemci se proporcionalno nameste v vseh uradih. 3. Nemci dobre šolsko in vzgojno avtonomijo. 4. Prebivalstvu v manjšinskih krajih se bo nudila večja gospodarska in socialna pomoč. 5. Uverce se zaščita proti raznarodovanju. 6. Ustanovi se poseben urad, ki bo skrbel za izvajanje teh točk.

s Z velikonočno pomilostitvijo, ki se nača na politične pregreške in odpušča vse sodne ter policijske kazni za manjše prestopke razen vleizdaje in zločinov, ki spadajo pred

vojno sodišče, niso zadovoljni češki Nemci in obljubljajo za po veliki noči ostrejši boj proti sedanju narodnemu stanju. — Velikonočni govor češkoslovaškega državnega predsednika dr. Beneša je izrazil precej zanimanja tudi v tujini, zlasti v Franciji. Predsednik je v govoru dejal, da sedanje notranje težave v CSR niso nič posebnega in da jih bo s sodelovanjem vseh prizadetih kaj lahko rešiti. — O notranjepolitičnih vprašanjih in njihovi rešitvi se je posvetovala češkoslovaška vlada na prvi seji, ki je bila sklicana po praznikih. Razgovarjali so se tudi o razpisu občinskih volitev, ki bodo v marsičem prinesle jasnost v češkoslovaško politično življenje. — Češkoslovaški socialni demokrati so z odobravanjem vzeli na znanje, da je CSR priznala italijansko nadoblast v Abesiniji.

FRANCIJA

s Kako laže zavezniški list. V zadnjem času je opozicija širila po vsej državi, posebno pa še v Sloveniji, vest, da je »Giornale d'Italia« prinesel članek, v katerem je trdil, da je jugoslovanska vlada obljubila Italiji, da bo uvedla v jugoslaviji fašistično vlado. Pariški tednik »L'Europe Nouvelle«, ki je v dobrih zvezah s francoskim zunanjim ministrstvom, objavlja to kleveto in navaja dozdevni članek. »Giornale d'Italia« z največjo ogorčenostjo izjavlja, da tak članek ni bil nikdar objavljen, temveč da je od začetka do konca izmišljen zato, da bi se kvarili dobri odnosaji med Jugoslavijo in Italijo. To zlobno izmišljotino francoskega lista »L'Europe Nouvelle« obsoja vsa jugoslovanska javnost z največjim ogorčenjem. »Samouprava« piše, da se francoski tisk pred priključitvijo Avstrije ni nikdar posluževal podlilih načinov obračunavanja z dozdevnimi nasprotniki. Sedaj se je prvič zgodi, da je francoski list hotel javnost nalagati.

PALESTINA

s Kravni boji so divjali te dni med arabskimi uporniki in angleško vojsko v pokrajini med Tulkarem in Djeninom. Bilo je ubitih 63 Arabcev, več sto pa jih hudo, oziroma laže ra-

Osemdeset let je minilo, kar je na povratku v domovino umrl v laškem mestu Neapel slavni slovenski misijonar H. Knoblehar. Žal danes ni več mogoče dognati, kje počiva truplo tega velikega misjonarja.

njenih. Angleška letala bombardirajo arabske vasi, kjer sumijo, da se skrivajo uporniki. Istočasno prodirajo tudi večji angleški vojaški oddelki, ki smotreno »čistijo« ozemlje. Na velikonočni ponedeljek je eksplodirala v Jeruzalemu pred neko gostilno bomba. Tja so radi zahajali angleški vojaki in stražniki. Druga bomba je eksplodirala v židovski četrti in je ranila nekega Žida. V Haifi so z vojaškega avtomobila vrgli dve bombe v neko arabsko kavarino. Ob tej priliki je bil ubit en Arabec, sedem pa jih je bilo hudo ranjenih. Bomba je padla tudi na hišo nekega policijskega majorja ob Tiberijskem jezeru.

DROBNE NOVICE

Nov poostren tiskovni zakon je dobila Bolgrdija.

Romunska vlada je prepovedala obe glasili nemške manjšine v Besaribiji.

Cerkve v Mehiki, zaprte že več let, so bile na velikonočni tened izjemoma odprte.

Sovjeti ne bodo nikdar prepričali angleškega delavstva, da je Rusija raj, je izjavil glavni tajnik dežavske stranke.

10 milijonov Kitajcev je pobegnilo zaradi vojne iz svojih domov. Izgubili so vse premoženje.

Pogajanja za prijateljski sporazum so se pričela med Francijo in Italijo.

Upor je izbruhnil v srednjeameriški republiki Hondurasu; vodi ga general Dijaz.

Vseh poslancev v novem nemškem državnem zboru je 813, od teh 73 Avstrijev.

Glasom sporazuma z Italijo dobi Anglija pokrajino Tanskega jezera v Abesiniji, kjer so izvirji reke Nila.

Do kravnih sponadow je prišlo v francoskem Tunisu v Afriki; uprli so se mohamedanci.

Vatikanski državni tajnik kardinal Pacelli bo zastopal sv. očeta na svetovnem evharističnem kongresu v madžarski Budimpešti.

646 ranjenih italijanskih prostovoljev je pripeljala ladja iz Spanije v Italijo.

34 in pol milijona prebivalcev je imela dne 1. januarja poljska republika.

Spanski beli general Franko vedno silnje pritska na svoje rdeče nasprotnike. Vse kaže, da bo odpor rdečih v kratkem strt. Naša slika kaže množico rdečih beguncov, ki beže pred Frankovo vojko na varno v Francijo.

PO DOMOVINI

Mrtvi vas pozdravljajo

Veličastna počastitev vseh Slovencev, ki so padli v svetovni vojni, bo grob neznanega slovenskega vojaka na Brezjah. Dostojna in ponosna grobnica bo spomenik vsem tistim, ki so dali najdražje — svoje življenje na raznih bojiščih. Ponosen spomenik bo pričal poznim rodovom, da se je slovenski narod zavedal svoje samobitnosti, senil žrtve za svojo svobodo in pokazal veliko spoštovanje do svojih očetov in bratov, ki so preprečili strašno gorie svetovne vojne.

Zato se nameravajo na mogočnih stebrih, ki bodo obkrožali spomenik kot mejniki stare in nove dobe, katero je začrnila svetovna vojna, z slatimi črkami vklesati imena tistih, ki so kovali to razdrobitev in dati s svojo krvjo pečati lepiši in gredniki bodočnosti. Zato smo pripravljeni, da se bodo svoji padli in umrli v svetovni vojni oprijeli te veličastne zamisli in pokazali s prijavnimi, da so jim še pri srcu vsi tisti, ki so jih najdražji in ki že dolgo počivali v hladni zemlji. Mogoče jih krije daleč tuja zemlja, mogoče ni znau niti njih grob, zato pa naj se njih imena biste pri Kraljici Slovencev na Brezjah.

Vsaka naša slovenska župnija bo imela doljšen prostor, na katerega bodo prišla imena Slovencev, padlih in umrlih v svetovni vojni. Župnije bodo na stebrih razvrščene po abecednem redu, imena padlih pa po prijavnih posameznih župnjih.

Ker bo pa izvedba celotnega načrta zvezana z velikimi stroški, je potrebno, da prispevajo svoji za imena gotov znesek. Odbor Zvezze je dokler vsto 300 dinarjev za vsako ime, ki se bo kviesalo v stebri ob spomeniku. Znesek se lahko plača v več obrokih. Naša želja je, da se vklesajo vse imena padlih Slovencev, zato bi bilo prav, da zberejo župljani za revne rojake, saj so občitljivo svojci teh trplji mnogo več in pretrplji hujše gorje.

Pripravili smo, da ne bo naše slovenske hiše, ki ne bi žrtvovala za to prelepo zamisel svojega daru in s tem pokazala svojo veliko ljubezen do umrlih svojcev.

Prispevke sprejemajo župni uradni in Zveza bojnikov v Ljubljani, Kolodvorska ulica 25.

Okrožni mladinski tabor v Vodicah

Niso ravno Bog ve kako znane te naše Vodice. Lansko leto so nekoliko iznenadile v Celju, ko je br. Hvale klical posamezne zmagovalce po darila. Zato so dejali, naj bi v letosnjem letu vodiški odsek organiziral okrožni tabor za kamniški okraj. Menda so jo pogrunitali, telovadišče je skoraj pripravljeno. Odbor pa je že zdavnaj razdelil delo, da gre lažje od rok. Bo pa to obenem skušnja gorenskih odsekov za na Stadion, kjer se bo naš odsek zopet boril za pokal dr. J. Adlešiča, ki ga letos hranijo naši Vodičani. Kaj pada bo dopoldne tabor z mašo. Hočemo najprej povedati in poudariti svoja načela, ki so slovenska in katoliška, popoldne pa boste videli, kaj so vzgojile naše gorenske telovadnice. Da pa ne bo konča žal, naj si že danes zapisa na 29. maj — Vodice. Tega dne se zberimo zopet po dolgih zimskih dneh, pa ne samo kroji, ki morajo priti vsi, ampak tudi narodne noše, prav tako pa tudi v civilu. Sredi gorenskih polj, pod veličastnimi našimi gorami bomo zateli z našimi nastopimi letos, v eni najstarejših far na Kranjskem, ki ima v svojih mejah Šmartnogorskemu Mater božjo, kamor nas bo menda v juliju zbrala proslava 10 letlice veličastnih zvonov. — Vodice vas vabijo v zelenem maju, ne pozabite na 29. maj!

Tabor v Smartnem pri Litiji

Na binkoštni ponedeljek bo pri nas velika celodnevna prireditve Šmartinskega fantovskega in deklirškega okrožja. Vsi fantovski odseki in deklirški krožki v okrožju se marljivo pripravljajo za ta svoj prvi večji nastop, ki bo strumen in pester, a obenem pa naša predpripriprava za velike dni v Ljubljani. Sosednja okrožja vabimo, da se v čim večjem številu udeležje naše prireditve. Podrobna navodila bomo objavili pravočasno. — Bog živi!

Pošljite naročino!

L. Ganghofer:

Martinij klošter

Roman iz začetka 12. stoletja

Poslovenil Blaž Požnič

Te besede in velika žalost, ki je govorila iz menihovih besed in njegovih oči, so povzročile, da so utihnil. Sprva so se sicer samo odlašajoče ravnali po Ebervajnovih napotkih, toda vedno bolj voljno so ga slušali, ko so videli njegovo bridko vnemo, da bi zasledil pot, ki bi ga privedila do obeh pogrešanih ljudi.

Iskali so dolgo — zaman!

Zdaj sta se Ebervajn in Svajker naporno prebijala skozi Lokijev les proti domu. Končno sta prišla iz gozda in Svajker bi bil najraje zavriskal, ko je zagledal v temi belo streho. Toda pred samotorico je začuden dvignil baklo: vrata so bila zadelana z gredjem in koli. Brž je razmetal tramovje in utrl pot; glasno je začel klicati, toda nič se ni zgnano v samotorici in nihče jima ni prišel nasproti; vežna izba je bila prazna in Svajker je zataknill nad mrzlim ognjiščem plamenico v čelešnik.

Opirajoč se na brata je stopil Ebervajn v svojo celico, ki jo je medlo razsvetljevala plamenica iz kuhinje. Tedaj je zagledal prazno postelj in se iskaje z očmi ozrl naokrog.

Svajker je njegov pogled razumel. »Ne delaj si skrbi, dobr gospod, brat je gotovo vzel dečka v najino celico, da bi ti ne bil nočoj v nadleglo.«

Ebervajn je nemo prikimal in se spustil na rob ležišča. Brez upiranja je voljno trpel, da mu je zamenjal Svajker mokro obleko s suho, razrahiljal mah

Iz raznih krajev

Velesovo. Na cvetno nedeljo je tu predaval ravnatelj prosvetne zveze o Marijinih božjih potih s pomočjo skiptičnih slik. Velika udeležba pri predavanju je pričela, da se ljudje za takia predavanja zelo zanimajo. Ker že dve leti povrsti ni bilo na velikonočno nedeljo lepega vremena, je vse obhajala skrb, kako bo letos. Bog je dal na velikonočno jutro vedro vreme in tako se je mogla razviti velikonočna procesija ob veliki udeležbi vernikov iz bližnjih in daljnjih župnij. — Podobar Ivan Buš je pričel v župni cerkvi s čiščenjem in obnova velikega oltarja in prižnice. Bolj važno bo pa duhovna obnova faranov po sv. misijonu, ki bo od 8. do 15. maja. V nedeljo 1. maja bo ob pol 4 popoldne v Adergasu št. 17 dramatična predstava take vsebine, da bo vzbudila obilo smeha, a vsebuje tudi zdravo jedro, poduka za resno misleče gledalce. Pričakujemo obilne udeležbe.

Šmihel pri Novem mestu. V Šmihelu je zmeraj kaj novega. Zdaj so na več končih fare pravili ceste in pota. Nekaj so pomagale podpore, nekaj občinska koruza, nekaj pa občani sami. Na Vrhu in Vel. Podljubnu imajo skozi vas kar dobro cesto, le do bi jo kmalu mogli nadaljevati. Tudi v Stranski vasi proti Lakovnicam in v Smolenj vasi proti Krki bodo začeli s popravljajenjem.

Velika pozeba tudi nam ni prizanesla. Škoda je posebno velika po vinogradih, na orehih in na česnjah, drugo sadje se bo morda še rešilo. — V Ljubenski gori so na veliko sotobo ponocni napravili veliko škodo tudi tatovi. Vdrli so najprej v Pirčevi zidanici, potem pa so odšli k Jakopčevi zidanici, kjer so vrata razbili, pokradli okrog 400 litrov vina, 20 litrov žganja, dve škropilnici in mnogo orodja, tako da tripi posestnik okoli 10.000 din škode. Imeli so vse noč kar tam pravo gostijo. Baje so vloncem že na sledu.

Metlika. April nam je prinesel sneg in mraz, da je vse pozblelo, posebno pa so trplji vinogradni in orehi po nižinah. — Sv. birmo bomo imeli letos 22. maja, za to slovesnost bo dobila farna cerkev novo streho in tudi notranjščino bodo pravili. Cerkev sv. Ana na Vidoščih je bila okrašena. V cerkev se je skril tat najbrž, ko je cerkovnik zvonil ter je potem odnesel monštranco. — Banska uprava je kupila Popovičev posestvo v Vinomeru, kjer bo stalna trdnica in drevesnica za Belo Krajino. Posestvo je lepo skupaj, vino-

v podzglavju in mu pokril drgetajoče ude s topilim gunjem. Ko mu je prinesel še korec pijače, jo je v globokih požirkih izplil, ne da bi vedel, kaj piše. Ko je bil korec prazen, se je brat oddahnil. Prinesel je bil namreč svojemu gospodu mašnega vina. Zataknill je novo baklo v čelešnik in sedel k postelji. Ebervajn je stokal in mrmljal v dremavici; toda vedno globlje je dihal in ni trajalo dolgo, je zaspal.

Po prestih se je izmuznil Svajker iz celice, pričkal trsko, ugasnil plamenico in stopil v svojo izbico. Vohajoč je privzdignil nos — v prostoru je močno dišalo po vosku in medu. Na svoji postelji je spel brat Vampo in smrčal; njegova kuta je bila vsa popackana od medu. Majave z glavo je gledal Svajker brata. Tedaj je zapazil, da je druga postelj prazna. Potresel je spečega tovariša, toda brat Vampo se ni dal predramiti. Svajker ga je prijet za roke in ga polegnil kvišku. »Čuj, brat! Kje je deček?«

»Medved — medved —,« je bebljal Vampo, odpiral oči in mahal z rokami; pri tem se mu je v lepljivih nitih potegovala strd med prsti.

»Kje je deček, bi rad vedel?« je zarenčal Svajker, ki je bil obrnil »medveda« nase.

»Deček? Pater Valdram — Valdram...« Bratu Vampotu so se zopet zaprele oči in omahnil je nazaj na ležišče.

Svajker se je potolažil; bratove besede je razumeł tako, da je Huč v celici pri patru Valdramu. Utrazi je trsko, slegel mokri hribit in se zaril v mah. Toda zdele se je, da ne leži dobro, zakaj z ene strani se je premestaval na drugo in mgmril v temi: »Da bi pa nikoli ne bili videli teh strašnih krajev! Dobremu gospodu bi bilo bolje — in meni tudi nieni tudi!« Zastokal je, kakor bi mu ležal kamen na prsih. Sepetaj-

grad je tudi v bližini. Za upravitelja je imenovan domačin g. Stare Anton. Naj bi ta ustanova prinesla Beti Krajini čimveč koristi. — Cestni odbor smo dobili spet v Metliko. Tudi naši gospodje upajo, da dobijo spet župec nazaj. V ta namen bo sklican sestanek vseh čet v Metliko. — Protituberkułozna liga je imela občini zbor, ki je bil dobro obiskan. Kakor smo čuli, je liga dobila že precej članov, a treba bi bilo, da bi pristopili še drugi. Z ustanovitvijo zdr. domu v Metliko je dobila liga svoje prostore. Tam je določen prostor za dispanzer, ki bo mogode že letos deloval. V začetku maja priredi liga protituberkułozni leden. — 1. maja priredi Vinarska zadruga izlet v Pleševičko zadrugo na Hrvatsko. Kako se bomo tam imeli, bomo prihodnji po-ročali.

Kostanjevica. Da smo imeli res »belo nedeljico, nam je preskrbel sneg prejšnjo soboto. Občuten mraz pa je ubogemu kmetu vzel upanje na dobro letino, ki se je ob obilnem cvetju dreves obeta. — Tudi čebelarji so v skrbah, ker morajo sredi cvetja čebelice pitati. Tem huje nas je aprilska zima zadebla, ker smo že do skrajnosti zategnili pasove. Živilna po hlevih strada, saj že mnogi nimajo že tri tedne niti pesti krme več. — Ko bomo to številko »Domoljub« prebrali, bomo imeli v svoji sredi prevzv. g. knezočko, ki bo podelil zakrament sv. birme nad 300 otrokom naše župnije.

Brežje-Otočje. Tujsko-prometno društvo je zelo agilno. Lansko leto je napravilo na poti iz Otočja na Brežje javno razsvetljivo. Dne 11. aprila pa je bil na Otočju ogled na obč. cesti pod Otočanskimi zaradi znižanja klancev in razširitev ceste na tem ovinku, ker je ta za promet zelo nevaren. Tujsko-prometno društvo je nameravalo tuklancev samo znižati in cesto v tem delu razširiti. Zaradi neuvidevnosti nekaterih ni prišlo do zaključka. Lastniki sveta so zahtevali za odstop slabega svela tako pretirano odškodnino. Dosečaj je cesto od mostu do koledvora vzdruževala mostna uprava — vnaprej pa bo moralna to cesto in morda še iz Otočja na Dobravo prevzeti občina. Škoda, da je propadla deobra zamisel tujsko-prometnega društva, ki bi bila v korist domačinov in tujskoga prometa!

Dobrnič. Staro šolo v Dobrniču so že pred prazniki podrli in odstranili nerabni material. Na tem mestu se danes zida novi dom v spomin takojšnjemu farancu Frideriku Baragi. Po pogodbah, s katero so se prevzemniki zavezali, bo Baragov

dom dograjen avgusta meseca leta. V jeseni bo tudi veliki prosvetitveni tabor v Dobrniču. Ob tej prilikah bo tudi blagoslovitev novega Baragovega doma. Dobrničani! Mladina vam bo hvaležna za tako veliko delo. Baragov dom pa bo poznam rodovom pričal o počitovanjem delu g. župnika kot voditelja in vas vseh, ki se trudite in pomagate, da delo tako lepo napreduje. — Stavbo za nov mljin tudi že grade. Delo bo baje tudi letos končano in bo novi mljin že letos začel vršiti svojo dolžnost.

— Slana v Liseni in Smavru je napravila veliko škodo, ker so mladi poganjki od tri pozebli. Miraz je uničil tudi letosni pridelki sliv, črešnji, marelice in delno jabolka ter hruški.

Stara Fužina v Bohinju. Na velikonočni poslednjek so zvonovi nazanili, da se je poslovil od tega sveta Janez Hodnik v 76 letu starosti. Po več kot šestmesečni mučni bolezni, katero je prenasaš v dan v voljo božjo, saj ga je potolaženega s svelimi zakramenti Bog usmilil. Pokoj njegovi duši! Ostalim pa naše sožalje!

Marija Nasarje. Na Veliki petek zjutraj je odšel k Bogu po platiču 62 letni posestnik Antek Kokovnik pd. Paragojnici iz Dobrovlija. Na zadnji poti ga je spremljala velika množica ljudstva; dokaz, da je bil priljubljen. Govor na grobu so mu govorili g. župnik, pevec pa so mu zapeli. Čez 14 dni bi bil obhajal zlato poroko. Bil je moč močna, žive vere. Kot član apostolstva mož in vnet tretjerednik je bil vsako močno nedeljo prvi v cerkvi, čeprav je dve urri oddaljena, da je prejel svete zakramente. Bolan je bil samo teden dni. — Dne 19. aprila pa je umrl 75 letni Matija Turk iz Dobblebine. Bohelj je več let, sedaj pa je podlegel. Bil je veren mož, zlasti rad je hodil na božjo pot k Sv. Križu pri Belih vodah, čeprav

je že težko hodil. Kot soboslikar samouk je bil znan daleč okoli. Pred vojno je bil več let v Ameriki. — Se nismo tega zagrebli, saj so znovi naznani še tretjega mrlja in sicer 87 letnega Franca Irmanja iz Lok pri Mozirju. Zapuščeno živo v dva majhna, nepreskrbljena otročica. Bog bodi vsem milostljiv sodnik! Naj v miru podlívaj!

Begejina v Prekmurju. Na sredi bogojanskih goric stoji nad sto let starca kapela sv. Urha, patrona naših vinogradnikov. Letos so lepo prenovili kapelo in starodavni križ, ki stoji v kapeli. Velikonočna procesija je bila prav lepa. Poseben je postavil »češko« društvo s svojo lepo novo zastavo, ki je veljala nad 3000 dinarjev. — Čez nekaj let bo naša okolica občinita ponavljajanje drva in stavbne lesa. Zadnja leta namreč trebijo pri naših velikanskih površine gozdov golega. Samo »Našičak« je posekala zadnja leta pri naši tisoči oralov gozda. Gozd je bil prej last madžarskega grofa Esterhazija. Tudi je zadnjih zaradi suhe pogoršalo nad 100 oralov madžarskega gozda. Sedaj sekajo gozd veleposetnika Hartnerja iz Muriske Sobe. Nad 40 oralov ga že leži. Ker kmetuje tu nimašo svojega gozda, veliki gozdovi pa bodo vsi izginuti, se upravičeno bojimo, da kmet nitti za najnajvečje stvari ne bo mogel dobiti potrebnega lesa. — Slana nam je napravila veliko škodo, posebno na sadnem drevju. — Čebebarska podružnica si je s pomočjo podpore z banovine nabavila potrebno čebebarsko orodje, za kar so člani zelo hvaležni.

Raka pri Krškem. Sv. Jurij je letos zajahal belega konja. Že vso dobo je dokaj hidno, v soboto pa je goro zopet pokril sneg, kar je bilo povod občutnemu mrazu v nedeljo, ki je napravil veliko škodo. — 88 letni Janez Metelko iz Dolenje vasi, ki se je tudi letos udeležil univanja nog v ljubljanski stolnici, je poln pohvale o prijaznosti g. škofa. Če mu bo zdravje dopuščalo, bi prihodnjih še šel. — V večnosti je odšla Marija Banič iz Gmajne. V ljubljanski bolnišnici pa je umrl Franc Zupančič iz Krepsarja. Večni mir!

Leskovec pri Krškem. Preteklo nedeljo je zopet bila na občini zelo važna sejta, toda to pot veliko mirneje kot zadnjih. Občinski odbor se je najprej posvetoval o tem, ali je primerno, da se upostavlja prejšnje meje bivše občine Leskovec-Krško-Cerklike. Velika večina je glasovala proti temu. Druga važna seja, ki je prvi sledila istega dne, pa naj bi dokončno rešila vprašanje združitve sedanja občine Leskovec s Krškim. Toda v tej resni borbi je zmagal volja tistih, ki hočejo

je začel moliti. Kmalu ga je premagal dremec, da je zapal.

V samotorici je bilo vse tiho. Zunaj ob stenah je usahnil kap in neslišno je padal sneg v molku noči...

Jutro ni moglo biti več daleč, kar so se rahlo strele stene in zaškrivale strešne vezi; v zraku je vrešče kriknila ptica, pod samotorico je volto zabobneno in se razgubilo v daljavi. Utrjeni samotorci se niso prebudili. Le Valdram, ki je samo rahlo dremal, je vstal s svoje postelje.

»Čujem tvoj opomin, Gospod, in bedim! Moja ura se bliža!«

Neslišno, bosonog je stopil v večno izbo in odtod v cerkvico, ki jo je medlo razsvetljeval ali večne luči. Z razprostritima rokama se je zgrudil pred križem na kolenu in začel moliti psalm: »Vzdigni se, moj Bog, vstani, da se razpršijo tvoji sovražniki in se razteže pred Teboj, ki Te črtijo! Kakor izginja dim, jih razprši! Kakor vosek, ki ga raztopi ogenj, naj jih pokonči Tvoja Jeza.«

27.

Na Vacemanovem grajskem dvorišču, ki so ga razsvetljevale smolne ponve, so prenehali hlapci s svojim delom in prisluhnili.

»Kaj neki je bilo že zopet to?« je vprašal eden. In drugi je odgovoril: »Rekel bi, da je bil potres.« Tretji je odmajaril z glavo: »Nič ga nisem čutil, samo zabobnelo je. Nekje se je moral utrgati velik plaz. Saj mora ležati gorji od site na debelo snega!«

»Plaz? Tako? Meniš? Plaz?« je zamrmral silovlas starec. »Povsem vam, možje, mene je groza že vse te dni! Ko sem bil še majhen fantje, se je utrgala z Gela cela

gorška stena in je zasula najlepše planice. Takrat je bilo čisto tako kakor te zadnje dni. Povem vam, možje: nekaj se je zrahnilo v stenah in se bo zrušilo!«

»Naj se zruši, kjer hočel Nas ne bo zadelo!« se je zasmehjal eden mlajših hlapcev. »In če razčešči nekaj kmečkih butic — kaj zato? Zrasle bodo nove kakor plesen na siru.« Drugi so mu pritegnili in segli zopet po delu. »Ne zganjajte takšnega hrupa,« jih je opomnil starec, »gospoda spijo in v hiši leži mrlji.«

»Naj leži! Jutri na noč opravimo za njim sedmino, za katero bo dal ribič postrvi in župan medico. Smejo se! Ribiču bomo podkurili, da bo potil krič! Smejo se se pomočil hlapcu dopleteti konopni svitek v razpuščeno smolo.«

Starec je odmajaril z glavo. »Ce izroči ribič županu prostovoljno, mu ne moremo do živegal. Ponovil je besede, ki jih je bil ujet pri svojih gospodarjih v družinski sobi.

Od sinobi je vedel gospod Vace, da za ubitega hlapca ne sme kaznovati Zigenota, temveč župana. Zaman si je sicer belil glavo, kaj je bilo moža, ki je govoril na veču proti samostancem in za oskrbnika, nagnalo k temu dejanju, toda Hanecerjeva izpoved je govorila razločno. In ali niso bili hlapci, ki so šli po župana, našli njegovega ograda zapuščenega in vseh vrat zadelanih? Kam je bil s svojimi ljudmi pobegnil, to vprašanja se je dalo po Vacejevih mislih izlahka rešiti: v ribičev ograd. Z jutrom je nameraval krivca terjati; upal je, da mu ga Zigenot ne bo hotel izročiti in se obenem bal, da se bo ribič uklonil. »Saj si mora vendar mislit, da ne bom pretrdo pestil župana, ker nisem norec, da bi ubiral najboljšo molzno kravo, ki jo imam pod svojo oblastjo! In če ga izroči, kaj naj

denarja mu manjka. Prepičan je, da ne bo minulo sto let in potovao bomo v vsemirje kakor sedaj kam oblek.«

Zakaj so zveri divje? Ce bi na svetu ne bilo strahu in lakote, bi živila volk in jagnje, lev in tele, pes in mačka v najlepši slogi. Iz strahu in iz lakote zveri napadajo, grizajo, kolijo. Za časa svezilne vojne so učili po vojašnicah vojske, kako morajo pri napadu vptiti, kazati zobe in se te drugače kretati, da vzbudijo strah pri nasprotniku. To se pravi, da je tudi pri človeku slično kakor pri živali. Iz strahu se države oborožujejo, iz strahu bojujejo. Ce bi kdaj ne bilo strahu in lakote, pa bi hraj na zemlji.

Sirošak. Gospodar: »Včeraj ate imeli berglja, danes hodite brez njih.« — **Berač:** »O gospod, tako sem siromašen, da sem jih moral pastiti doma, da se prehitro ne obrabijo.«

V blazenci. Prvi bolnik: »Poglej tam onega — polpolno je blazen. Govori, da je Napoleon. — Drugi bolnik: »Siromak! Napoleon sem vendar jas!«

Visoke drevesa. V Kaliforniji doseže tako zvane »srdečne drevesa« višine do 600 čevljev.

samostojno občino Leskovec. Seje se je udeležil tudi okrajski načelnik iz Krškega. Čas je že, da začemo na naši občini z resnim delom, nebitvene želite nekaterih pa naj ne bodo več predmet tolkih nepotrebnih sej! — Tudi naša župnija se pripravlja na sveto birmo, katere se pa veselje najbolj otroci, tej ali oni mami pa je povzročila velike skrbi. Naš >Domoljub< si je tudi letos pridobil lepo število novih naročnikov: 42 jih je. Nekatere, ki so še na zaostanku z naročino, prosimo, da čim prej poravnajo naročino.

Kolevat. O velikonočnih praznikih se je v Franceljnovu družino v Hmelnu naselela žalost. Smrt je iztrgala hiši 30 letno imatin Marijo Lovrin. Zapustila je 6 majhnih otrok, od katerih ima najstarejši fantek 9 let, najmlajša punčka pa komaj 6 tednov. Morala se je ločiti od dragega moža in ljubljenih otrok, za katere se je vsa žrtvovala. Kako žalosten je bil

prihor, ko so otročički spremijali dobro mamico po dolgi in mučni poti na božjo njivo. Na trdnem posestvu sicer ne bodo trpeli pomanjkanja, pa vseeno bodo revčki, ker ne bodo imeli dobre matere, ki bi jim rezala kruh. Zanimivo je to, da je gospodinja prejšnjega rodu tudi tako zgodaj, v 26. letu, umrla. Zapustila je prav tako 6 otrok. Ženska Mar. družba ji je izkazala zadnjo čast s skupno udeležbo pri pogrebu. Naj bo Bog po kojni Franceljnovi mami milostljiv sodnik. Žalujemo izrekamo globoko sožalje!

Brusnice pri Novem mestu. Zaradi sv. birmi v St. Jerneju je naše >žegnanje< odloženo na dan 8. maja. — Vsak dan tretpatamo: Kaj bo znaši čenjam? Kljub slani, ki je uničila vinograde, je bilo drevje doslej večinoma obvarovano pozbeče. Ne bo kaj hujšega, smemo pričakovati dobre sadne letine. — Naša sadarska podružnica kreplko deluje: Stevilo članov je poskočilo od lanskih 40 na 65 članov. — Kulturnoprosvetni odsek naše galske čete nas je razveselil z igro >Najboljši je gasilec<. Sedaj pripravljajo igro >Njega nje<, zgodbo iz svetovne vojne. — Po posredovanju našega župana smo dobili po značeni ceni vagon koruze in mokre. Pa je bilo vsega premalo, za mnoge, ki ni-

majo denarja, pa preveč. Tudi semenski krompir nam je preskrbel naš župan. Za vse njegovo delo mu bodi Bog plačnik.

Verjet. V nedeljo, 15. majnika obhajajo salezijanci v Veržeju 50 letnico smrti sv. Janeza Boska in 25 letnico salez. zavoda v Veržeju. Na predvečer bo procesija z lučkami, nato gledališča predstava. Drugi dan bo ob 10 govor s slovesno sv. mašo na dvorišču, popoldne ob pol treh istom govor v blagoslov z Najsvetejšim, nato akademija. Vabljeni v kar največjem številu.

Študenc pri Sevnici. Minuli petek zjutraj se je pojavil rdeči petelin v Zavratu pri Tereziji Krnc. Zgorel je pod, kozolec, stelnjak, hlev in kle, kar je bilo vse pod eno streho. Zgorela je tudi nova preša in drugo gospodarsko orodje. Gasilci so reševali, kar se je rešiti dalo, na žalost pa ni v bližini vode. Ogenj je bil gotovo podtaknjen od zlobne roke. Za požigalcem do sedaj še ni sledilo.

Grčarice. Graččina je opustila gozdno pisarno in dosedanjih upokojeni revirni gozdar g. Klemen, ki je pisarniško službo vršil, je odpotoval v Kočevje. Imenovani gospod je bil v Grčaricah 33 let. Za ljudstvo, ki rablji drva ali stavbnih lesa iz graččinskega gozda, kakor tudi za delavstvo, bo sedaj malo nerodno hoditi v pisarno v Kočevje.

Hraše pri Smledniku. Zvest čitatelj in naročnik >Domoljuba< v naši vasi je krojač Trifan Jakob po dom. >Plavškov Jakac<. Znan je po vsej Gorenjski, ker je bil včasih dober meščan in prekupečevalek krov in telci. Poznajo ga tudi daleč naokrog kot dobrega krajača. V pondeljek, 25. aprila je v krogu svoje rodbine praznoval petdesetletnico, kar se je izučil krojaške obrti, katero izvršuje še danes. Živiljenje mu ni bilo z ročicami postolano, a kot pošten kroščanski mož je prestal vse križe in težave malega kmetsa in obrtnika. Vzgojil je sedem otrok.

Gor. Logatec. Nenadoma je Bog 14. aprila poklical v večnost go. Marijo Tomazin, pos. ženo iz Gorenje vasi, v najlepši dobi 37 let. Bila je vzorna krščanska žena in mati, doiglečna članica

korjaške obrti, katero izvršuje še danes. Živiljenje mu ni bilo z ročicami postolano, a kot pošten kroščanski mož je prestal vse križe in težave malega kmetsa in obrtnika. Vzgojil je sedem otrok.

Gor. Logatec. Nenadoma je Bog 14. aprila poklical v večnost go. Marijo Tomazin, pos. ženo iz Gorenje vasi, v najlepši dobi 37 let. Bila je vzorna krščanska žena in mati, doiglečna članica

zloravnih potem? Ribiča hočem, ribiča! In nimam pravice, da bi segel po njem!

Posebne vrste ptič. V Avstraliji živi posebne vrste ptič >kookaburra< [amehlaši-joči osej], ker se namesto pečja oglaša s smehom riganjem. Največ se drži zemlje, kjer loviti strupene kače na poseben način. Z močnim kuhom pogradi kače za glavo, ter jo dviga v zrak in zopet izpusti, tako da, da je kače omamljena; končno jo polagoma pouzide.

Cuden zakonski par. — V Miami, Fla., v Ameriki seveda, sta se nedavno poročila Billy Curtis in Lois de Fee. Prvi, pritlikavec, meri samo 3 čevljev in 7 palcev, star je že 29 let; njegova žena je pa že enkrat tako visoka, 6 čevljev in 5 palcev, stara 19 let. Ko ga je po poroki poljubila, ga je kar z rokami k sebi dvignila kakor otroka. Ob spadatka in nekemu cirku.

Davek na zvonjenje. V Caceres, Španija, mora vsaka cerkev tedensko plačevati 1.50 din davka od zvonjenja.

Streljanje s strojnico za zabavo. V Nemčiji je navada, da vojakiča oblast ob dovoljeni priljublja da je otrokom priliko streljati s strojnico za zabavo; en tak streljanje stane 3 din. Denar rabijo v propagandno vrho.

Pravica! V vsem svojem živiljenju ni bil gospod Vace te besede še nikdar tolkokrat izgovoril nego od ure, ko je bil našel podzemno ježo prazno. Jeza, ki ga je kuhalo, se je hotela izdivljati, toda praznoveren strah, ki ga je prešinjal, mu je ko žezezen obroč vklepal moč in misli. Besno razvojenost mu je moralna umiriti medicina. Docela pijan se je zvalil pozno ponoči na posteljo in smrčal zdaj z odprtimi ustmi, medtem ko so zunaj na jarko razsvetljenem grajskem dvorišču sedeli hlapci pod hlevskimi napušči, pletili smolne vence, cepili borovino za bakle in vezali suhljad, da bi vpepelili z vsem tem ribičeve domačijo.

Se pred zoro je nehalo snežiti. Belo so blestele v sončaju izginjajoče noči vse strehe na grajskem dvorišču in strimi gorski gozd je bil ovečen s snegom. V zraku so se razblinili oblaki, sive gmote so se razpršile in skozi preslege gubečih se megel so z milim sojem blestele gasnoče zvezde.

Od snega se je medlo razsvetlila družinska soba. Tedaj je gospoda Vaceja nekdo prebudil. Stokajoč se je vzpel na postelji in v ušesu mu je zazvenelo. >Prekleta nadloga! Ali ne bom imel nobeno jutro miru pred teboj!< Toda zdaj je opazil, da ga ni zdramil petelin. >Pokoncu, pokoncu!< je klical Henink, ki je stal pred posteljo in eukal očeta za rokav.

Gospod Vace je dvignil svoje kalne oči. >Kaj hočeš? Kaj je?<

>Vprašal bi rad, ali more svetnik, ki hodi ponoči skozi zidovje, buditi ptiče?< je med hripavim smehom zavpil Henink tako glasno, da so prihrameli vsi sinovi iz svojih čumnat. >Vprašal bi rad, ali mora svetnik, ki

Kat. prosvetnega društva, Mohorjeve družbe in naročnika >Domoljuba<. Kako je bila priljubljena, je pričal njen pogreb. Ob poslovilnem govoru predsednika Kat. prosvetnega društva je ostalo malokatero oko suho. Zapustila je moža in tri majhne otroke. Svetila ji večna luč, preostalom naše sožalje!

Smarje. 1. marca praznuje Janez Miklčič v Podgoricu 85 letnico svojega rojstva. Rojen je bil 1. maja 1853 v vasi Javorje vas, 30 leten se je pričenil v Podgorico. Fred tremi leti ni mogel slovensko obhajati s svojo zvesto življenja, ker je bila ona prav takrat na smrt bolna. Pa se je zopet popravila in se veseli možev 85. letnico. Naš jubilant pa je prava slovenska grča. Navzlič svojim 85. letom še vedno dela in zahaja redno vsako nedeljo v cerkev ter je vedno veselega značaja. Ob nedeljah popoldne pa redno prebira >Domoljuba< in se ne more ločiti od njega, dokler ga ni prebral do konca. Bil je vedno napreden gospodar, dober katoličan in zaveden pričast naše stranke. Mnogo let je bil tudi občinski odbornik. Bog mu je dal v zakonu deset otrok. Svoje posestvo je pred nekaj leti izročil svojemu najmlajšemu sinu, kateremu pa še vedno pri delu pomaga.

Kostanjevica na Krki. Naša občina lepo skrbi za stradajoče in potrebae. Vsak mesec uvozi občina dva vagona koruze. Sedaj za praznike smo bili deležni tudi moke. V skladislu že čaka na razdelitev zopet koruza, in sicer 20.000 kg. Koruza se deli po zelo znizani ceni. Res vsa čast županstvu! — Stavba sezonha v našem mestu je v polnem razmahu. Sedaj se graditi kar dve veliki hiši. G. Miška Klavž gradi enonadstropno hišo, v kateri bo restavracija in mesna industrija. G. lekarnečna Mr. Fon Emilia pa je pričela graditi lepo moderno hišo za lekarino. Prav tako! — Sv. bima bo pri nas na nedeljo, 1. maja in ne kakor je bilo že določeno, 2. maja.

Trebnje. Ko je javnost zvedela za tajni klub postopačev, kar je povzročilo veliko začudenje med članstvom, so člani klijub velikonočnim počitnicam

zna vendar plavati po zraku, hoditi po stopnicah in se plaziti skozi orožarno?

>Stopnice — orožarna—,< je ponavljal gospod Vace. Kaj hočeš s temi budakostmi?

>Budalosti? Pa vprašaj hlapce, dejai bi skoraj, da vedo, kdo je bil svetnik, ki je odpril farju vrata.<

>Gotovo kdo izmed služinčadi!< je zavpil Ajlbert iz brupa, ki so ga gnali bratje.

Gospod Vace se je prikel za čelo, zmajal z glavo in se potipal za pas, kakor da mu visijo tam še vedno klijuči. Henink ga je zgrabil na prsih in ga stresel. >Ali še vedno spiš? Zdrami se, zdrami in me poslušaj! Prav ta čas — zbudil sem se in sem odpril vetrnico na oknu — ko sem zagledal na dvorišču staro coprnicu, Ulo. Prinesla je bila hlapcem skledo močnika za zajtrk in je stala tam in pripovedovala — o tistem čudežu, o tvojem svetniku! Njen škorec je bil začutil svetnika v hiši, tako sem jo čul govoriti, in ptič je začel presladko peti sredi noči. In tako se je bila predramila in čula, da hodijo ljudje mimo vrat, bosi po stopnicah navzgor, proti orožarni...<

Dalje Henink ni prišel. Gospod Vace je bil skočil pokoncu in ga sunil s pestjo od sebe. Napol oblečen, kakor je vstal iz postelje, je planil proti veži; toda ko mu je na pragu objel mrz gole noge, je obstal in sunkoma segel z rokama v zrak. >Sem z babo! Sem z babo!<

Henink in Zindel sta stekla iz sobe in v podzidje. Ko sta odpahnila vrata Uline čumnate, je sedela stara dekla pri okencu, skozi katerega je padala medla svetloba zgodnjega jutra. V naročju je držala malo gajbico s škorcem, ki mu je hotela dati nove hrane. Henink in Zindel sta jo pograbila.

(saj jih tudi zaslužijo pri tolikem uspornem delu) sklepal, da se klub razpusti. Nam vsem je žal, da smo v tako kratkem času izgubili tako agilno organizacijo. — Vreme nam je že dve leti oviral procesijo na velikonočno jutro, letos smo v Trebnjem pa tem bolj slavno praznovali Vstajenje. Zlasti godba, ki je nam in Bogu v čast prvič zasvirala, je slovesnost povzdrivila. Čestitamo g. organizantu, ki je v tako kratkem času godec tako lepo izvezel. — V nedeljo, 24. aprila popoldne je priredil moški zbor iz Šmarina pri Litiji v našem Prosvetnem domu koncert. Zapeli so nam lepe pesmi, da ni bila nikomur žal, ki je prisel. Škoda, da ni bila udeležba taka, kakor smo jo pričakovali.

Preganjanje pri Litiji. Pismonočka, ki dostavlja pošto po vseh treh župnijsah občin Trebeljevo, nam je zbolelo. S tem je ukinjen ves poštni promet v tej občini. Zelo je potrebno, da se čimprej odpre poštni urad na Preganjanju. — Občinski dom bo z novim šolskim letos preurejen v ljudske šole za župnijo Stanga. — Krompir nam gre. Pravo pomanjkanje zanj je bilo sedaj, ko ga je treba sediti. Mnogi so si nabavili novo sede, s katerim upajo imeti boljši uspehov. — V marcu smo imeli pravo pomlad, v aprilu pa zimo. Zgodnje sadje je večjičel pozebno. Škoda je velika. — Dne 2. janija običaje našo župnijo prevzvili g. nadpastir. Visokega obiska se veseli vsa župnija in se na to pripravlja.

Na Malenskem vrhu bo letos majniški cerkveni shod še 8. maja, ker bo letos 1. maja cerkveni shod pri Sv. Volbenku.

Sv. Andrej v Halozah. Zadnjih 14 dni smo imeli večkrat hud mraz, kateri je naredil mnogo škode po naših goricah, kakor tudi na drevju, ki je bilo v najlepšem cvetju. Na velikonočni ponedeljek pa je zapadel še visok sneg. Hajožani gledajo z žalostnim in potrüm srečem v leto, katero se začenja z nesrečo. — Pražnik naših mater smo prostavili z lepo igro »Blažena Hemac«. — Na veliko soboto zjutraj je zatisnila po mužni bolezni svoje trdne oči blaga žena, skrbna gospodinja in dobra mati Merc Aua iz Repid. Vzgojila je v katoliškem duhu sedem otrok. Kljub slabemu vremenu se je udeležilo njenega pogreba veliko ljudi. Dobri ženi in materi želimo večni mir in pokoj, žalujoči rodbini pa naše zohajte!

Poizvedba. Pobegnil je od doma 90 let stari Janez Hočevar, ki jo gluhenem, v zivi obliki in z belo-sivem klobukom. Ce se je kje pojavit, prismo sporočila na Marijo Hočevar, Kanali vrh 10, p. Zagradec, ali pa na občinski urad in Ambrus.

Dr. Fr. Trdan:

Spomini na Ameriko

Nekaj čudno sem ga pogledal. V sedemdeseto leto gre, pa govori: pristavo sem si postavil za stara leta! Že od zorne mladosti dela in gara. Ljubi Bog, v katerega je vedno trdno zaupal, je bogato nagradil njegovo delo in trud. G. Knave spada med najimovitejše clevelandške Slovence in vendar še ne misli na starost in na zasluzeni odpocitek. To je res pristen Gorniki! Poznam te dobre gorniške duše že iz mladih let. Ne žive v izobilju, siročina se prej ali slej oglaši pod slikebro streho, a nekaj imajo, kar bogati največkrat pogrešajo, imajo globoko vero, poštano slovensko srce in ljubo zdravje. Nedavno je bilo brati v časopisu: Naša fara Gora je majhna, konjam 300 duš steje, pa to vendar precej zejo starih ljudi vmes. Botnai oče imajo 87 let, Jakopčkova mati je ravnokar dopolnila 90. leto; najstarejši pa so Goldarjev oče, ki imajo 91 let. Mož ima še popolnoma zdrav razum in je kljub visoki starosti še in zdrav.

G. Knava je bolj molčeč in le povedkom obuja mladostne spomine. Tisto popoldne pa, ko smo sedeli okrog njegove gostoljubne mize v senci košatih jablan, hrusk in sil, so podobe iz njegove mladosti kar vrele na dan. Hvaležno gijem je pričeval, kako je kot otrok letal okrog rodne hiše, ki je stala na vrhu samotnega griča. Vsenakrog sama zgrbljena, gozdasta pobočja, majhna polja, golicave in prepadi. To je bil tedaj ves njegov svet; prav tak kot tedaj, se je ohranil tudi v njegovem spominu. Tudi vsi takratni doživljaji so se mu globoko včinili v dušo: Padel je bil s češnje, ko je stikal za mladiimi Žinkavelj. Lovil je veverice in pasel je ove. Vsak grm je poznal, vsak kamec ob stezi mu je bil živ znanec. Tedaj mu je življenje evelo in se mu smebljalo z vedenim obrazom in radostno dušo.

NAZNANILA

n Za binkoštne romane na Trsat z izletom po morju na prekrasni otok Rab, pošlje >Družina božjega svetata v Ljubljani, Sv. Petra nasip 17, vsakomur brezplačna navodila z lepimi slikami. Priglasite se po dopisnic.

n Bolniki se po povedi. Zato je neobhodno potrebo, da se pozi na urejeno prebavo. Zdravnik priporočajo Darmol odraslimi in otrokom. Tudi pri večkratni uporabi ne nastopa navada. Uporabljajo pri zaprtju dobro odvajjalno sredstvo Darmol. Dobri se v vseh lekarjih. Reg. 20.801/37.

Iz naših društva

Bohinjska Bistrica. Na splošno žaljo bo Prosvetno društvo ponovilo igro »Ugasile odic v nedeljo 1. maja ob 8 pop. Vsi vladino vabiljeni! — Fantovski in deklinski odsek pa pripravljata za konec maja televodno akademijo. Na to prireditve, prvo po dolgih letih neprestolovnjega »počivjanja«, že sedaj vadimo vse člane in prijatelje društva.

Podzemelj. Higijenska razstava bo v Podzemelju od 1. do 8. maja. Razstava bo nameščena v sobah župnišča, predavanje pa bodo v dvorani. Vsi občani se vladino vabilijo, da obiščejo higijensko razstavo. — Kar dva sta ležala na mrtvaškem oduvru v Gradcu: 86 letni Janez Šotina v gostilničar Andrej Pance. Naj jima sveti večna luč!

Preganjanje pri Litiji. Fantovski odsek je imel tekme, ki so pokazale, da so fante zimski čas pridržali predpisano tvarino. Rezultat tekem je odsek na članstvu v čast. Ob prilikli tekem je posetil fante tudi g. dekan iz Šmartna, ki je imel na zbrane fante lep govor. — Fantovski odsek je na praznik sv. Jožefa napravil slovesno obljube, združenju z lepo akademijo. — Dramatski odsek Kat. prav. društva se pripravlja za igro »Micki je treba mož«, na katero že sedaj opozarjam.

Ambrus. Igra »Dva para se ženitati, igrana na Vel. pondeljek na ambruškem oduvru, je bila zelo dobro podana. Ceprav je med igralci tudi nekaj novincev, so vsakokor odlično rešili vsak svojo vlogo. Hiba je bila samo na vremenu in snegu, kar je bilo vzrok tako malemu obisku predstavje.

Železniki. Skupina bojevnikov priredi 1. maja veliko slovesnost v spomin padlim vojakom. Ob

Potem je prišel k stricu, župniku na Dolenskem. Tu je hodil v šolo, pomagal je pa tudi na polju. Večkrat je bil tepen kot pohvaljen. In ko je dorastel, so ga vzel k vojakom. Něstokrat se je odtrgjal od svih stec kasarne, se oprl na plot dvorišča in se zagledal v daljavo. Tedaj je bil njegov obraz, kakor da mol. Pa ni molil, le razmisljal je, kako naj bi v bodoče usmeril svoje življenje. Noč in dca je misil na Ameriko.

Ko je vojake doslužil, se je vrnil domov na Goro. Toda Gora so mu je zdaj zdela nekam tuj. Misel na Ameriko je ponči in podnevi glodalna na njegovem srcu. Za pot v Ameriko je treba denarja. Jernej je imel pogumno srce in močne roke, denarja pa ni bilo ne pri hiši ne v njegovem žepu. Potkal je zdaj na ta zdaj na ones vrata, povsed jih je našel zaprtia, dasi so imeli prej tako sladke besede. Zapuščen od vseh, se spomni strica na Dolenskem. Kar pa je je udaril z Gore v Krško ob Savi. Prvi dan se ni upal z besedo na dan, otočen in zamišljen je postopal po dvorišču, delo mu kar ni hotelo od rok. Se jesti se mu ni ljubilo. Drugi dan pa je začel stric, ki mu ni ušla Jernejeva pobitost in otočnost, ne njegove solze, ne njegov bledi obraz.

»Jernej, zakaj si otočen?«

»Nisem otočen, stric, le na Ameriko mislim. Zdi se mi, da me Gospod tja kliče.«

Stric je za hip ostreljal, takega odgovora ni pričakoval.

»Da te Gospod tja kliče?«

»Srce mi pravi.«

»Beži nol Jernej, ne veš, kaj govorиш.«

Jerneju so trepetale ustnice, bilo mu je neznanico tesno pri srcu. Najrajsi bi bil zaplakal. Ali naj neha govoril? Ali naj pokopljive misel na Ameriko? Ne! Govoriti hode dalje. Zdaj ali nikoli!

»Stric, pri polni zavesti sem, uslušite mojo osočnjo! Vsem, zakaj mi branite. Vi mislite, v

8 zjutraj zbirališče na Cešnjici, ob 8.30 spred z godbo. Dobrodošle tudi narodne noše in kolosalji. Zatorej val, ki imate koleza, prideite! Točno ob 9 se prične služba božja s cerkvencem govorom g. pred. M. Rateja. Med mašo bo igrala godba. Po maši bo v >Jglečevem domu sklopito predavanje, deklamacija in petje. Slovesnost bo v vsakem vremenu. Tudi za lačna želodec bo v polni meri preskrbljeno.

RADIO LJUBLJANA

od 28. aprila do 5. maja 1938.

Vsek dan: 12 Pločče, 12.45 Vreme, poročila, 13 Cas, spored, obvestila, 13.15 Pločče, 14 Vreme, borta, 19 in 22 Cas, vreme, poročila, spored in obvestila.

Cetrtek, 28. aprila: 18 Koncert Radij. orkestra, 18.40 Slovensčina za Slovence, 19.30 Nac. ura, 19.50 10 minut zabave, 20 Koncert pevskega zborja »Lj. zvon«, 20.45 Pločče, Radijski orkester, 22.15 Kvartet mandolin. — Petek, 29. aprila: 11 Solska ura, 18 Zenska ura, 18.20 Pločče, 18.40 Francosčina, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zanimivosti, 20 Skladbe in instrumentacije g. Filipa Bernarda, 21.30 Radijski orkester, 22.30 Angleške pločče. — Sobota, 30. aprila: 18 Radijski orkester, 18.40 Pogovori s poslušalcem, 19.30 Nac. ura, 19.50 Pregled sporeda, 20 0 zunanjji politiki, 20.30 Za zadnji april, 22.15 Radijski orkester. — Nedelja, 1. maja: 8.15 Prenos cerkvene glasbe, 8.45 Verski govor, 9 Napovedi, poročila, 9.15 Pločče, 9.30 Koncert Radijskega orkestra, 11 Otroški nastop, 11.30 Koncert, 17 Kmet. ura, 17.30 Veselo popoldne, 18.30 Nac. ura, 19.50 Prenos Šmarne, 20.30 Pomlad v glasbi, 22.15 Radijski orkester. — Ponедeljek, 2. maja: 18 Čeznu začít proti napadom in zraku, 18.20 Pločče, 18.40 Kulturna kronika, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zanimivosti, 20 Spominski večer Mateja Hubada, 20.45 Radijski orkester, 22.15 Lahka glasba. — Torek, 3. maja: 11 Solska ura, 18 Koncert Radijskega orkestra, 18.40 Tragika judovstva v srednjem veku, 19.30 Nac. ura, 19.50 Zabavni zvočni tednik, 20 Pevski koncert društva »Grafikac, 20.45 Kaj pravi starci, 22.15 Radijski orkester. — Sreda, 4. maja: 18 Mladinska ura, 18.40 Dolenska mesta, 19.30 Nac. ura, 19.50 Sah, 20 Prenos it Maribora.

V vsako hišo »Domoljubec«

Ameriki se bo zgubil. Ljubi Bog, ki me je dolej tako milostljivo vodil, me tudi poslej ne bo zapustil. Obljubljjam vam, da tudi jaz nje ne bom. Bodite verjeni, da mi bodo vaši nauki vedno sveti.

Stric še ni čul takih besed iz Jernejevih ust. Bile so izgovorjene z neko trdoto, a so razodevalo vso Jernejevo blago dušo. Nagail se je nadenj, ga prijel za roko, mu stisnil 200 goldinarjev, in rekel: »Jernej, pomni, kaj si govoril! Z Bogom!«

Mene je zanimala Jernejeva zgodba. Pa naj ni bila samo Jemejeva. V tistih letih je podobna trnjeva pot čakala slenherja slovenskega izseljencev. Priprovedoval mi jo je moj rajni oče, moj stric Matevž, naš sosed Jaka in neštečo drugih. Posojilnicu ni bilo, denar so hraniли le imovitejši zasobniki, zaupanje v poštenost izseljencev je pa tudi bilo bolj pičlo. In tako je moral ubogi trpin prehoditi ves križev pot, preden je dosegel da zazeljene potnine. To je vedel tudi g. Knave, in tega se zaveda še danes. Zato še naprej dela in gara, ker naše življenje ni praznik, naše življenje je delovni dan!

8. Veliki Baragov dan

Dan 25. julija 1937 bo v zgodovini clevelandških Slovencev z zlatimi črkami zapisan. Sredi tujega milijonskega mesta je na stotine slovenskih sinov in hčera v pestrih narodnih nošah manifestiralo za slovenske svetinje, za slovensko pokolenje, za slovenske duševne velikane. Slovenski Cleveland je dolgo ni doživel folikega navdušenja, kot je prikelo tisti dan iz globin slovenske narodne duša. To je bil mogočen val vere in ljubezni slovenskega srca do Boga in do rodne grude, hkrati pa tudi odlično sprideloval naravljene višine naših ameriških rojakov, zanesljivo kazalo njihove kranjske omike, ki se more meriti s kulturo naj-

IZ ŽIVLJENJA KMEČKIH ZVEZ

Tekmovanje Mladinske kmečke zveze

Tekmovanje je dandanes v veliki modi. Človek rad meri svoje moči, svojo spretnost in znanje z drugimi, posebno pa rad gleda, ki merijo svoje sile drugi. Prav pojmovano in usmerjeno tekmovanje je koristno. Zato posebno mladinska združenja kar ne morejo biti brez njega.

Tudi MKZ je razpisala tekmovanje. Bi človek misli: naj kmečka mladina za to stvar nima smisla. Motiš se, prijatelji! Ta mladina ima mnogo smisla za vse, kar je lepega in koristnega – žal sem in tja tudi kar je kvarnega. Toda v organizaciji hčemo gojiti ravno lepe in koristne stvari, zato smo se lotili tekem. Kakšne bodo letos naše tekme? Letos in prihodnjih in vedno takšne, da bo od njih imela dejansko korist i mladina i kmečki dom. Takšne bodo, da bodo budile ljubezen do lepe, četudi skromno urejene domačije, utrijevale navezanost na zemljo in dom in požalitnjevale duševno bogastvo mladih kmečkih srce.

Bali smo se, ko smo prišeli. Ali začeti je treba! Pa smo razpostali prijavnice. Uspeh nepriskakov. Dvakrat toliko, kakor smo priskakovali. Kar v stotini gredo tekmovalci! Kje ste, ki ste izgubili vero v slovensko kmečko mladino, da bi mogla sama iz svojih moči zgrabitati za delo, da si prizori boljše čase? Pridite in poglejte s trdo roko pisane prijavnice: tu ne gre za tekmo pred mnežico, od katere nič ne nimam – gre pa za skrito, vztrajajočo delo na izboljšanje kmečke domačije. Pa bo treba sneti klubuk in ugotoviti: dokler imamo takšno kmečko mimo, se nam ni treba nicesar batiti!

Ocenjevanje bo izvedeno po točnih predpisih. Prvi pregled bo izvršila komisija, sestavljena iz načelnika določene krajevne kmečke zveze, predsednika odseka MKZ in enega člena, ki ga določi odsek sam. V drugi komisiji bo vsaj en kmetijski strokovnjak, ki bo s strokovnim odsekom ugotovil, koliko točk je dosegel posameznik. Obe oceni bo proučila glavna komisija pri osrednjem MKZ in izda končni odlok.

V tem bo letos tekma? V skribi za lepo negevane goveje živine, na čiste hlevne, gnojisti in

dverišča; za dekleta pa v skribi za snago in red v kuhinji, za lepo okrašen dom in za urejen vrtec.

To izredno, vse bvaže in priznanja vredno pripravljenost bo treba pa zares tudi vsaj nekoliko nagraditi. Obrnili smo se na slovensko javnost, da to lepo, vztrajno prizadevanje odobri s skupnimi darovi. Nagrade so zamišljene v šteto praktičnih darijih: prva n. pr. bo telička žahntne pasme, druga prav tako izbrana svinjica, nato razni praktični kmetijski strojki, orodje, senena itd., pa tudi priznalne diplome in pohvale.

Vse – tekma in dr. – bo obrnjeno v isti cilj: dvig domače kmetije in planete ljubezen do zemlje.

Nedelja občnih zborov

Preteklo nedeljo je bilo po raznih krajih Slovenije 35 občnih zborov in zborovanj Krajevnih kmečkih zvez. Udeležba je bila povsod obilna, enako tudi zanimanje članstva veliko. Občni zbori so pokazali, da je Kmečka zveza organizacijo dobro in temeljito izpeljala. Naše kmečko ljudstvo ima smisel za organizacijo, ima pa tudi čut za spoznavanje, katera organizacija je zanj dobra in potrebna. Klicom svoje stanovske organizacije je prisluhnuli takoj in v njene vrste pristopilo. Danes je že težko dobiti kmečkega človeka, ki ne bi bil član Kmečke zveze. Danes je vsak kmet ve, kaj predstavlja ta organizacija za njega. Stanovska zavest, ki je predpogoj za uspešno delo Kmečke zvez, se je dvignila nepriskakovano, enako tudi smisel za skupno delo. Organizacija bo te lastnosti med članstvom še bolj gojila, hkrati pa bo skrbela, da se bodo predlogi za zboljšanje gospodarskega položaja upoštevali.

Danes na kmetih ni več zaspanosti, oživila je zopet volja do dela, do samopomoči. Narančen je tudi ta pojav spriče delavnosti! Kmečke zvezne, ki si je postavila za cilj dvigniti slovenskega kmeta iz mrtvila, vlti mu zaupanje v lastno meč in ljubezen do grnde, hkrati pa tudi ustvariti pogoje, da bo sam z lastno močjo, sposobnostjo in delavnostjo mogel svoje gospodarstvo dvigniti.

večjih in na svojo izobrazbo najponosnejših narodov.

Cleveland se ponaša tudi z obsežnimi in bujno rastločimi parki. Med temi so še posebno na glasu trije: Wade Park, Rockefeller Park in Gordon Park. Rockefellerjev park je mestna občina določila za takozvane Narodne vrtove. Vsakemu izmed narodov, ki so v Clevelandu številno zastopani, je tako dala priliko, po svoji volji izbrati prostor in ga svojemu narodnemu četu in okusu primerno urediti. Jugoslavji so se odločili za prostor, ki je v bližini slovenske cerkve Sv. Vida in že omenjene ceste St. Clair. Ima pa tudi pomembno soseččino: na eni strani je Češki, na drugi pa Poljski narodni vrt.

Po zgledu drugih narodov so tudi Jugoslavji poživili svoj narodni vrt s spomeniki zaslужnih jugoslovenskih mož. Hrvatje namenjuje počasiti velikega hrvatskega mecenja Štrossmajerja, Srbi pa izbrali črnogorskega vladika Petra Njegoša. Slovenci pa so postavili vanj Barago, Cankarja in Simona Gregorčiča. Naša izbira se zdi zelo primerna in posrečena: Baraga odsek slovenskih ameriških misijonarjev in nekak kažipot našim ameriškim izseljenecem. Cankar umetnik slovenske pisane besede, Simon Gregorčič pa povec slovenskih domov in slovenskega ljudstva.

In spominu teh treh slovenskih mož je bil posvečen 25. julij – Veliki Baragov dan.

Slavnostni spored je obsegal tri bistvene točke: slovenska sv. matja pri Sv. Vidu, odprtitev Cankarjevega spomenika v Jugoslovanskem kulturnem vrtu ter popoldanski piknik v Puritas Springs parku. Tako so pripredelitev poskrbeli za vrtile in dulce in zdržljivi koristno s prijetju.

Okrog poldesete ure dopoldne smo se pripeljali k Sv. Vidu.

Do cerkvenega praga vodijo stopnice, ki rastejo iz ravnine trga pred cerkvijo do plo-

Tudi važnost tega vzgojnega dela je naš kmet poznan, zato se je po počasni pripravljenosti sodelovali. Misli, ki se izražajo na občnih zborih krajevnih edinic, se poleg zdravega glejanja na položaj in delo Kmečke zveze. Vse je prežeto z ljubezni do tega dela, ki za preprostega človeka na majhno je lahko. Ali kar se naš slovenski kmet loti, to tudi izvrši. Izvršil bo tudi naloge, ki si jih je postavil v Kmečki zvezi, ker ima trdno vero, da si bo le na ta način ustvaril boljše bodočnost.

Kmečko zborovanje v Trebnjem

V nedeljo, dne 8. maja priredi Kmečka zveza v Trebnjem kmečko zborovanje vseh pripadnikov in prijateljev kmečkega stanu. Vabiljeni so vsi možje, žantje, žene in dekleta, prav posebno, kar vas je mlajši. Pridite prav vse, da skupno počašemo, da želimo svojemu stanu dobro. Pridajo odlični govorniki iz Ljubljane in drugod. Zborovanje bo takoj po juntranji mači v Prosvetnem domu. Kmetje trebanjske doline in okolice, storite svojo dolžnost in pride na zborovanje svoje starešinske organizacije.

Občni zbor KKZ Trbovlje

Če slišimo imenovati Trbovlje, se spomnimo takoj na industrijo, na dimnike, delavce in delavske organizacije... Da bi bilo tudi kaj kmetov v Trbovljah, – to nami ne pride na misel. O, pa so tudi kmetje v trboveljski kotlini, pa se prav zavedni in trdni kmetje! Edino Trbovlje imajo izmed vseh občin laškega okraja že deset let stalno kmetijsko-nadaljevalno žolo, trboveljski kmetje imajo več vzorov delujočih kmetijsko-strokovnih organizacij, pa tudi za svojo stanovske organizacijo, za Kmečko zvezo so takoj pokazali uverjanje, in so ustanovili že predlanskim krajevno edinico. Ta je imela v nedeljo redni občni zbor. Visoko razvito organizacijsko življenje v Trbovljah je tudi tamkajšnje kmete vzgojilo v tem oziru, tako da jim ni treba šele govoriti o potrebi organizacije in dajati navodil za poslovanje. To vse imajo trboveljski kmetje že v malem pravst. Zato je potekel njihov občni zbor živahnno, noben izmed udeležencev ni prišel kmet, ampak vse so sodelovali k obravnavanju vprašanjem, stavili svoje napombe in predloge, in ko se je šlo za član-

(Nadaljevanje na prihodnji strani spodaj)

ščadi pred veličastnim glavnim vhodom. Kakor z govorniškega odra sem gledal preko ploščadi in stopnic na vrvanje rojakov, ki so v strujah in tokovih prihajali v cerkev. Električni vozovi, avtomobili, kolesa, avtobusi – vse so napolnilo prijazni trg pod hladilno senco visokih in košatih platnar.

Po stopnicah je prvi prispeval imeniten gospod, visok in močan in z blestečimi devlji, bil je jugoslovanski generalni konzul dr. Božidar Stojanović. Pripeljal se je ravnokar naravaost iz New Jorka, da se osebno udeleži slovenskega slavlja. Za njim so se usuli možje, žene in dekleta – vse v najprestrejših narodnih noščah. Prostrane cerkev Sv. Vida so napolnili do zadnjega kotička.

Kmalu nalo sem stal v cerkvi na prižnici, iz rjavo pisanega marmorja izklesani. Ko sem gledal po cerkvi, se mi je zdelo, da je pod mejo morje človeških glav. Kakor cvetni popki na morski površini so plavale nad številno množico bele peče, z zlatimi nadivi obrobljene avbe in trdo polikani ošpetlji. In morje se je zibalo in premestovalo vse to cvetne popke. Vse oči so se upirale v govornika, vsa usta so pričakujete strmelja v njegove ustne. Sesli smo se previkrat v življenju in na tem prostoru in ob tej slovenski priliki – zato takva pazljivost in pozornost!

Sicer pa tudi vse načrtnjajmo cerkev vabi in klici k zbranosti. Pravijo, da je cerkev Sv. Vide najlepša izmed slovenskih cerkv v Ameriki. Zgrajena je v romanskem slogu in zidanica iz belkasto rumene opeke, je 45 m dolga in 30 m široka. Nad pročeljem so dvigata dva po 33 m visoka stolpa, ki nadkriljujeta vso bližajočo okolico. Ornatnica je bizantinsko-slovenska, stlike svetnikov pa iz naše slovenske preteklosti. Glavni oltar s Ježusom na krizi je iz najfinijega belo sivega marmorja. Cerkev ima tudi dva velika stranske kore, prirejena za šolsko mladino. Nekaj posebnega so orjaške orgle. G. župnik, monsignore Jernej Ponikvar, je po-

nosen na svojo cerkev: najrajši govor o cerkvi in jo razkazuje do potankosti zgoraj, spodaj in na kora.

Sv. mača je bila pri kraju. Duhovnik s strežnikom se je vrnil izpred oltarja, vsa tisočglava množica pa se je razpostavila pred cerkvijo na ploščadi, na stopnicah, na pločniku in na trgu; zdaj se je zopet zaobrnila G. Anton Grdinu, ki hotel tisti slovesni dan obraniti tudi za potomce. Zato je v filmskem aparatu v roki letal od skupine do skupine, od avtomobila do svetomobilu in urejal, bodril in snimal. Nobena svaba mu ni ušla, vse je ujel in v svojo kamero trin zaprl.

Cetrt ure pozneje je film vršil svojo službo že v Jugoslovanskem kulturnem vrtu. Pa tudi angleški časopisi so imeli na mesta svoje poročevalce in fotografje, ki so marljivo lovili vse močne prizore.

Jugoslovanski vrt je v večih rokah. V upravnem odboru so: g. Anton Grdina kot predsednik, g. Jože Grdina kot tajnik in ga Marjanca Kuharjeva kot blagajnčarca. Ob mojem obisku je bil vrt le še deloma urejen, pa nemorem prizadevanju upravnega odbora pa je danes že ves in zelenec v cvetju. V pismu z dne 24. decembra 1937 mi poroča g. Anton Grdina: »Naš kulturni vrt, iz katerega Vas še iz polpretelega časa veže nešteč spominov, je zdaj docela z rastlinami zasejan. Ali mi verjamete, da je vseh rastlin, večjih in manjših, 6223? Zdaj pozimi vse to lepo spi, na spomlad se bo pa vse vzbudilo, ozelenilo in razcvetlo. Ali ne bo krasno? Dan 25. maja 1938 pa nameščavamo vrt še uradno otvoriti. To bo zopet ponemben dan v zgodovini clevelandskih Slovenscev. Postali pa smo že tako predzri, da smo za veliki dan povabili vsega ljubljanskega župana dr. Adlešiča. Upamo, da se bo načrnu povabila odzval, seveda, če mu bo čas dopuščen.«

(Nadaljevanje)

RAZNO

Po vseh štirih 1000 kilometrov daleč. Iz Kalutke (Indija) poročajo, da se je pred nekaj meseci neki indijski kmet, ki živi v državi Sirmur v Pendžabu, zaobljubil, da bo po vseh štirih romali 300 km daleč v indijske gore v neko pogansko svetišče, če mu sinova ozdravila. Fanta sta imela tifus. Oba dečka sta res ozdravila. Meseca avgusta se je kmet z obema dečkom odpričil na pot. In sicer so vse trije morali iti po vseh štirih, kakor se je oče zaobljubil. Ker pa sta fanta bila že slabka po bolezni, tega zaspora nista prenesti in sta med potjo drug za drugim umrila. Oče pa je moral, da mora svojo zaobljubo opraviti do konca in je nadaljeval svojo pot. Meseca oktobra je srečno prišel na cilj. Ker pa ga je vezala obljuba, da mora tudi nazaj po vseh štirih, je hotel tudi ta del proge opraviti. Vsak dan se je prepeljal 8 kilometrov. Nazaj grede pa so mu začela otekati kolena in roke. Po rokah in nogah so se mu napravile velike rane in se mu zacele gnojiti. Listi so vneto zasledovali potovanje, tegi moža. Ti listi so potem tudi sporodili, da je nesrečni oče zaradi svojih velikih ran, ki so se prisadile, umrl sredi ceste nekej na samem.

Veličastnost vesmirja. Iz Kalifornije poročajo, da je odkrile tamoznja svetovnoznanje rvezdarna s pomočjo najmodernejših daljnogledov ozvezdje, katerega svetloba rabi do zemlje 80 milijonov let. Razdalja nam postane vsaj nekoliko umljiva, če vemo, da rabijo sončni žarki do zemelja, ki je od sonca oddaljena celih 152 milijonov kilometrov, nekaj nad osem minut. Čim bolj popolni so zaanstveni aparati za merjenje vesmirja, tem veličastnejši se odpira nebesni prostor v svoji neizmernosti. In vendar je tudi vesmirje samo stvar Stvarnikovi rok.

V sanjah se odkriva otrokov značaj. Skrivnosti pravljicne dežele sanj je še vedno nenečna, neodkrita, dasi je že toliko strokovnjakov povedalo svoje mnenje in so drugi »strokovnjaki« služili lepe denarne s svojimi »Sanjskimi bukvami« ali razlagammi sanj. Nekaj pa se iz sanj le da sklepatisi, in to posebno pri normalno razvijenih otrokih, namreč njihova duševnost in njegov značaj. Svetovno priznana strokovnjakinja otroškega duševstva, Angležinja Florence Mae Dosald, piše: »Razlika med značaji otrok in odraslih je tako velika, kakor razlika med njihovimi domišljijami. Vsak lahko iz lastne skušnje ve, kako daleč nad vsako možnost resničnosti nas domišlja lahko vodi. Otrok pa meje med resničnostjo in načinjenostjo ne pozna tako dobro, zato so njegove sanje še vse bujajšče. — Kar premisljujemo ali o čemer sanjam, ni nikdar popolnoma novo; vse skupaj so le razai spomini iz preteklosti, nezavedni, podzavestni dojavljiji, ki vendaroma ožive in stvorijo nove

**SEN-K
ZASTON**

slike in skupine. Otrok navadno vedno sanja o tem, kar je čez dan videl, sišal delal, ali želel. V sanjah se mu je izpolnijo najskrivnejše želje, iz česar lahko spoznamo otrokova nagajenja, občutljivost, odpor itd. Zato bi podrobno proučevanje otroških sanj lahko nudilo neprecenljive podatke vsem, ki imajo z otroki kaj opraviti.

250.000 slik v sekundi. V fotografiski umetnosti, osredoma iznajljivosti vesoljanskem popolnih fotografiskih aparatorov so Nemci precej na prvem mestu. To dokazuje tudi najnovježi aparat, ki ga s ponosom omenjajo kot nemško iznajlivo. S posložbo teh aparatorov se dajo fotografirati stvari, ki

jih človeško oko na noben način ne more vedeti v ovojo fotografisko kamero. Možno je n. pr. posneti let kroglo, izstreljene iz puške, in to kroglo s fotografiskim aparatom zasledovati več časa, od tedaj ko je zapustila puško cev, do kraja, kadar ju zadeja. Z aparatom napravimo lahko 250.000 slik v sekundi. Takšni aparati od sila nazorno prikazujejo, kako se razleti krogla, ki udari n. pr. v jekleno ploščo, če pa zadena polevno, kako se odbije, kakor da bi zaplesala, dokler ji ne zananjka moč. Ta let krogle je zelo poučna zato, ker daje čisto nove praktične možnosti pri gradbi in oblikovanju novih letal, katerih danes še ne poznamo.

Sube smrčke (navrohe)
kupujemo po najvišji ceni
SEVER & KOMP.
LJUBLJANA

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registr. zadruga z neom. zavezo

LJUBLJANA, MIKOŠIČEVA CESTA 6,
(v lastni palači)

obrestuje hranične vloge
na jugodneje

Nove in stare vloge, ki so v celoti vsak čas razpoložljive. obrestuje po 4%, proti odpovedi do 5%.

že leto dni brez dežja. V nekaterih pokrajinalah južnoameriške republike Argentina že leto dni ni deževalo. V teh krajih je seveda silna suša in tudi žeja. Vode so mnogoče že docela usahale. Tem krajem torej preti smrt od žeje. Zato je vlada sklenila, da te kraje preskrbi z vodo. Poseljali vlasti bodo samec vozili svežo vodo v te kraje, da jo bodo imeli vsoj ljudje in živila. Ko so prvi vlasti pripeljali vodo, so prehvatali takrat prvi po dolgih mesecih pokusili zopet svežo pitno vodo, ker so poprej morali piti le še vodo iz mlaknž, ki pa je bila nezdrava in vsa gorka.

Brzelavka! Prispev so originalno »Deering« kosilnice najnovejšega modela! **Fr. Štipica, Železnina**
Ljubljana, Gospodarska cesta 1.

V naglici. »Sicer pa, kar ste vi, to sem jaz še davno bil, vi tepeč!«

V vsako hišo »Domoljuba!«

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor veja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetiške potrebštine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pristožbina za male oglase se plačuje naprej.

Nov redilni prašek

>REDINE za prašice. Vsak kmetovalec si lahko hitro in z malimi stroški zredi svoje prašice. Zadostuje samo 1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zavitek 6 din, po pošti 12 din; 3 zav. po pošti 24 din. Uspev vam je zagotovljen. Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ulica 1.

Novi vozovi vsako-vrstni, na peresih, dobro izdelani, se dobijo pri Hrone, kovač Sobeberje pri Ljubljani.

Vajenca za čevljarsko obrt - hrana, stanovanje v hiši - sprejme Pangerc Jože, Sp. Otok, Radovljica.

Helesa najnovnejši letoski modeli v najnovjih izberi že od Din 550— naprej. — Nova trgovina, Ljubljana, Tyrševa cesta 38, (nasproti Gospodarske zveze).

Motorno kolo Harley-Davidson s prikolico, popolnoma renovirano ugodno prodam. Naslov v upravi lista pod številko 6825.

Mizarskega pomočnika in vajenca sprejem. Splošno strojno mizarstvo Peter Kern, Lahovče 44, p. Komenda.

Vseh vrst oblačil

v ogromni izbiri moškega suknja, perila itd. kupite najcenejše pri Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta Štev. 14.

Hlapca mladega, sprejmem na kmetijo. Birjak, Stožice Štev. 18, p. Ježica pri Ljubljani.

Nova hiša naprodaj v Zg. Jarkah zraven tovarne Vrataši v gestilni Kosem istotam.

Hlapca na kmetijo sprejmem. Miha Maro, Tomačevico Št. 15, Moste.

Dekle na kmetijo sprejmem. Sitar, Zg. Šiška 8.

Hiša s teletom na prodaj. — Kožarje Št. 4, Dobrova.

Moščova esenca Mostin

Z našo umetno esenco Mostin si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno, obstojno in zdravo domačo pičač. Cena 1 steklenici za 150 litrov Din 20—, po pošti Din 35—, 2 steklenici po pošti 55 Din. — Prodaja Drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ulica 1.

Z hlapca poštena, za kmetička dela sprejme takoj Cerne, Zgorja Šiška Štev. 25.

Službo hravjavja

(do 14 krav) ali podobno išče 28 letni kmetički sin, več možje, najraje na Gorenjskem ali v Ljubljani. — Ponudbe na Orel, poštno ložeče Videm, ob Savi.

Citatje III Din lahko kupite 4 stanovanjsko hišo v večjem kraju na Gorenjskem. Primerno za letovišče ali upokolenje. Kopatišče in gozd oddaljen 100 m. Naslov v upravi lista pod Štev. 6324.

Lepo kravo z drugim telikom prodam. Zdešar, Stranška vas 17, p. Dobrava.

Služnino 20 letno, pridno, pošeno sprejme na kmetijo Mihael Rupert, St. Janž - Velenje.

Hiša z vrtom in drugim zemljiščem prodam. — Fara 8 pri Novi vasi, Notranjsko.

Kravar več možje, ali prileta deklica 1. Dev. Mar. v Polju.

Hlapca za kmetijo in deklico 14 do 16 let išče Prepeluh Anton, Dobrunje 9 pri Ljubljani.

Hlapca vajenega konj in kmetiških del, sprejmem takoj. Vnanje gorice 17, Brezovica pri Ljubljani.

Prodam posestvo

1/4 ure od postaje in farne cerkve. Redi se 2 govedi, 2 prašice, posvetka 15 mernikov. — Cena 30 000— Din. Dremelj Ant., Sp. Brezovo, pošta Višnja gora

Deklico (siroto) sprejmem za lahka ročna dela. Ponudbe pod >Težka bojač na upravo Domoljuba Številka 6344.

Pay-samec 5 let star. naprodaj. Ivan Maričko, Vnanje gorice Št. 17, Brezovica pri Ljubljani.

Hlapca poštenega, zanesljivega, za kmetička dela, sprejme takoj Draksler Anton, Mavčiče 7, p. Smlednik.

Hlapca sprejmem. — Jarc Alojzij, Ljubljana, Zg. Šiška, Vodnikova cesta 23.

Mlekarski voziček skoraj nov, poceni prodam. — Sever Ivana, Kleče 6, Ježica.

Hlapca poštenega za kmetiška dela sprejme Anton Sojar, Vič 36, Ljubljana.

160 koles in šivalnih strojev najboljših znakov, novih in rabljenih, po zelo nizkih cenah naprodaj pri >Promet, nasproti Križanske cerkve.

Dobro in poceni manufakturno blago nudi za dame in gospode

Oblačilnica za Slovenijo - Ljubljana

Tyrševa cesta 29 (hiša Gospodarske zveze).
V račun sprejemamo tudi hranilne knjižice članic Zadružne zveze v Ljubljani

Pride jutri! Živinski prekupevalec S. je brzojavil svoji ženi: »Ker železnica danes ni hotela odpremiti svinj, pridej jutri!«

*
Tone: »Saj se niti domov ne upam, ker je moja žena tako slabe volje.«

Peter: »Zakaj pa je slabe volje?«
Tone: »Zato, ker me ni domov.«

Scenca

kakovosti pri tvrdki pri tvrdki **Fran Pogačnik d. z. o. z.** Tyrševa (Dunajska) cesta 38 — Javna skladilšča

domače črne detelje, ba-naške lucerne, grahore, raznih trav in koruze za sejanje, dobite v najboljši

GAMA izdelek najboljši, enak inozemskim, nad polovicno cenejši, 10-letna garancija, štedilnike vseh velikosti izdeluje
Pedržaj Ciril, Ig 147 pri Ljublj.

Vam pomaga, da zadobite zopet ZDRAVJE - pomocjo zdravilnih lastnosti bilja.

Ne bodite sami sebi sovražnik!

Bolezni pri MENI in BOLELINE OB MESEC NEM PERILU (menstruacijam) ublaži Hersan čaj.

Ali Vas ovira DEBELOST?

Bi bili radi VITKI? Tedaj uporabljajte Hersan čaj.

Zakaj trpite bolečine REVMATIZMA in PROTINA skozi to ni potrebno. Hersan čaj je sredstvo, ki Vam more olajšati muke.

Hersan čaj pomaga pri ARTERIOSKLOROZI in HEMOROIDIH (zlati žili).

Ali res še ne veste, da je Hersan čaj dobro sredstvo pri OBOLENJU ŽELODCA, JETER in LEDVIC.

Hersan čaj se dobiva SAMO v IZVIRNIH ZAJOVIH v vseh lekarjih.

Rog. Št. 19834/33

Preserje. Prosvetno društvo Šmarje priredi v nedeljo, 1. maja, ob 3 popoldne v prosvetnem domu v Preserjih zanimivo narodno igro »Crna žena. Najvjudnejše vabimo k obilni udeležbi.

Hranilne knjižice,

vrednostne papirje, delnice, 3% obveznice vnovčujem po najvišji ceni takoj v gotovini.

Kupo-prodaja nepremičnin

Kupujte srečke državne razredne loterije v moji kolekturi »VRELEC SREČE«.

Al. Pieninšek, Ljubljana, Beethovnova 14

Preklip. Podpisani Franc Lenič, posetnik v Zapotoku Št. 30, preklipujem s tem vse žalilce, ki sem jih izrekli proti g. Andreju Kiklu, posetniku v Zapotoku ter izjavil, da so bile popolnoma neobvezne. Prav tako preklipujem vse moje nerasnidene vesti, ki sem jih širil v pogledu njegovih solidnih cementnih izdelkov, s katerimi sem hotel škodovati njegovemu obratu. Nadalje preklipujem vse nerasnidene vesti, ki sem jih širil o Kiklin, čas, da je bilo njegovo poslovanje pri zidavil sole in pri gradnji ceste Zapotok-Podurjava nepravilne in za mogo vse skoličivo ter izjavil, da je Kiklin pri teh dneh vedno varoval interes naše podobline ter povsem pravilno in poštreno postopal. Končno se zahvaljujem g. Kiklin, da mi je moje žalilce odpnali ter od tolke odstopili.

Zapotok, 23. aprila 1968.

Franc Lenič, l. z.

V vsako hišo »Domoljuba!«

NAZNANILO.

Medičarna Kranjec Anton.

Sv. Petra cesta 61 se preseli 1. maja
v Dalmatinovo ul. št. 13
(zraven hotela Štrukelj)

Cenjenim odjemalcem se nadalje priporočam
Iskrivite naslov.

»Domoljub« stane 28 din za celo leto, za inozemstvo 60 din. — Dopise in spise sprejemata uredništvo »Domoljuba«, naročnina, inzate in reklamacije pa uprava »Domoljuba«. — Oglaši se zaračunavajo po posebnem ceniku. — Telefon uredništva in uprave: 48-04. Izdajatelj: dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Košiček. — Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Češ.